

1.2 Οι τρεις μορφές του αθλητισμού

Κατά τον Παντελή Κωνσταντινάκο¹³ η έννοια του Αθλητισμού έχει τριπλή αναφορά ανάλογα με τον προσδιορισμό της χρήσης: ενεργητική ως σωματική δραστηριοποίηση, παθητική ως ψυχαγωγία και ανταγωνιστική ως επίδοση και υλική ανταπόδοση.

Στην πρώτη περίπτωση, ο σωστός όρος είναι «**Άθληση για όλους**», δηλαδή ενεργητική δραστηριοποίηση μέσω της χρήσης «**Αθλημάτων**», με σκοπό την υποστήριξη της κοινωνικής, ψυχολογικής και σωματικής κατάστασης των συμμετεχόντων. Η οργάνωση τέτοιας μορφής στη χώρα μας έγινε για πρώτη φορά το 1982-83 από το υπουργείο Νέας Γενιάς και Αθλητισμού με την ονομασία **Μαζικός Λαϊκός Αθλητισμός** και περιελάμβανε προγράμματα άσκησης και άθλησης για όλες τις κοινωνικές ομάδες, ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου και σωματικών - πνευματικών ικανοτήτων - δυνατοτήτων. Ήταν ένα δωρεάν πρόγραμμα και λειτουργούσε μέσω της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά με κεντρικό συντονισμό, έλεγχο και χρηματοδότηση, ως δραστηριότητα στον ελεύθερο χρόνο των πολιτών και με πολύ μεγάλη συμμετοχή, τουλάχιστον κατά την πρώτη δεκαετία της εφαρμογής του.

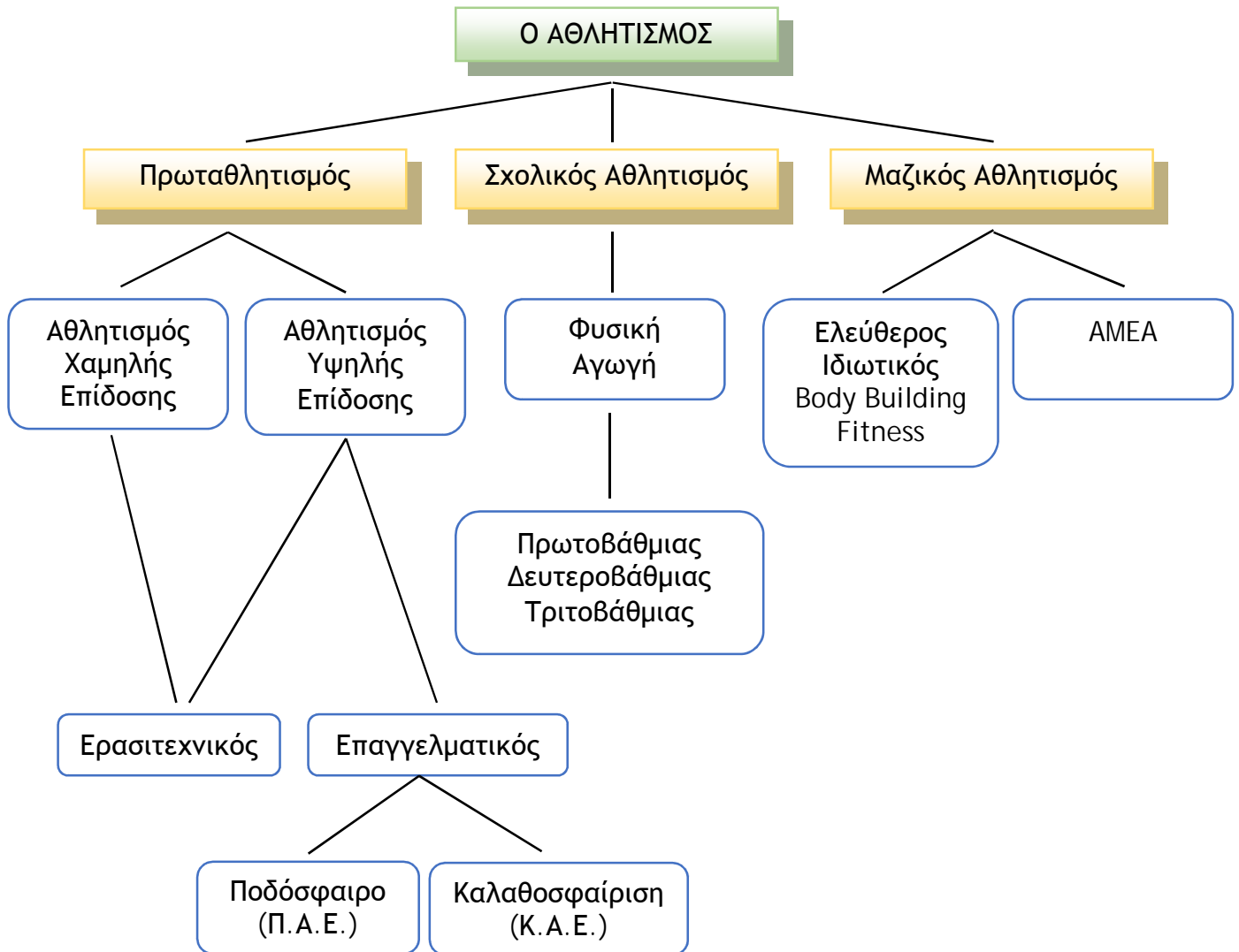
Η δεύτερη μορφή «**Αθλητισμού ψυχαγωγίας**», της παθητικής αναφοράς ως θεατές-φίλαθλοι, αλλά κυρίως ως παρατηρητές του μέσω της τεχνολογίας (τηλεόραση, Διαδίκτυο), έχει σήμερα τη μεγαλύτερη απήχηση και κυριαρχεί ως κοινωνική λειτουργία σε όλες τις ηλικίες.

Η τρίτη μορφή, του «**Ανταγωνιστικού αθλητισμού**», με αφετηρία τον ερασιτεχνικό μέχρι την κατάληξη σε επίπεδο πρωταθλητισμού, δείχνει τη χειρίστη κατάσταση της παραγοντικής κατάπτωσης του αθλητισμού στη χώρα μας, παρά τις διαχρονικές νομοθετικές προσπάθειες των κυβερνήσεων του Αθλητισμού.

Κατά τους Θ. Αυγερινό & Γ. Κυπραίο¹⁴ οι μεγάλοι τομείς του Αθλητισμού είναι οι εξής:

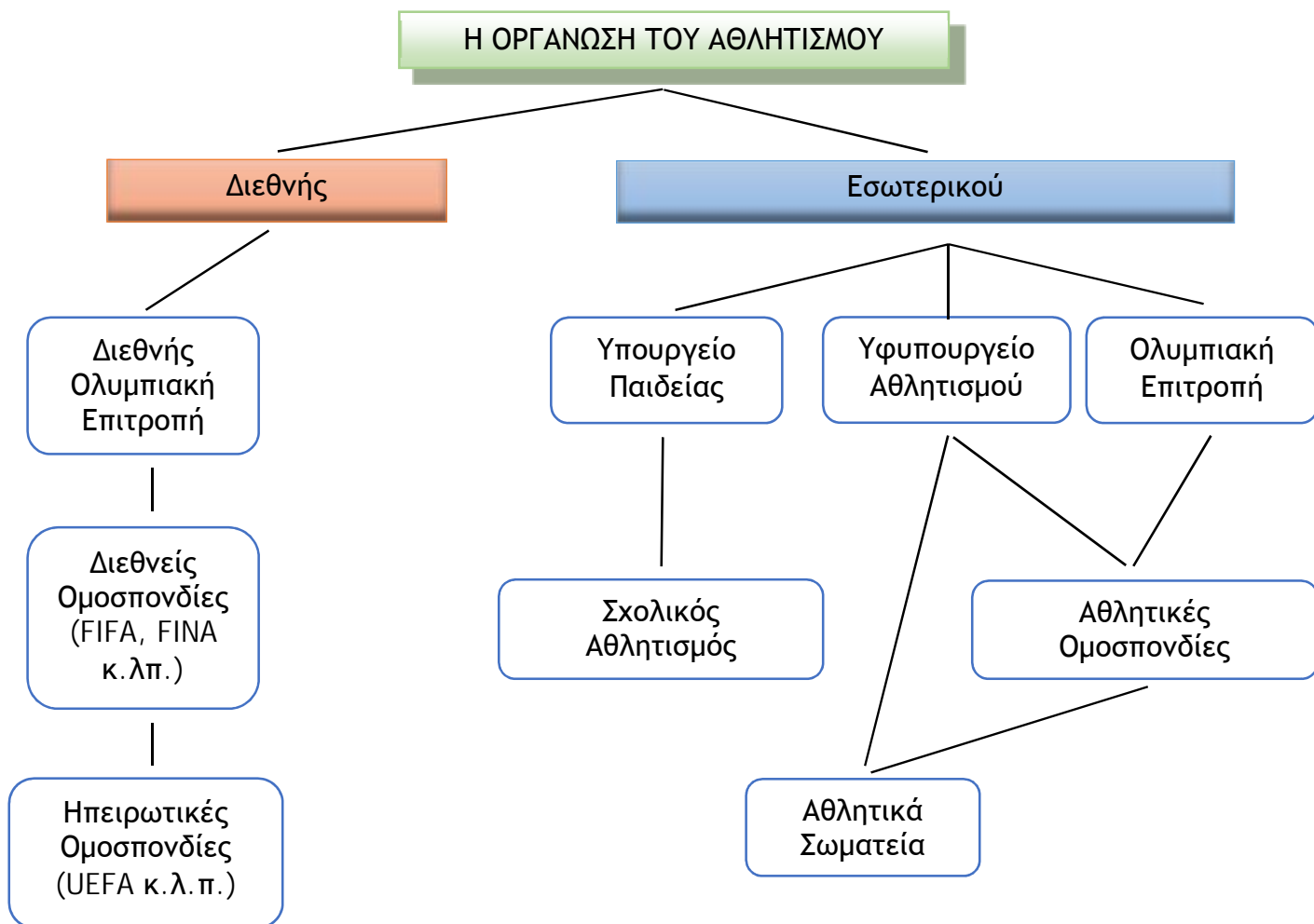
¹³ Βλ. άρθρο στην εφημερίδα «ΑΥΓΗ» της 16-01-2016, του Παντελή Κωνσταντινάκου, Αναπληρωτή Καθηγητή του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο γνωστικό αντικείμενο «Κοινωνιολογία του Αθλητισμού».

¹⁴ Αυγερινός Θ. & Κυπραίος Γ. (2013). Θεσσαλονίκη: Εκδ. University Studio Press, σελ. 16.

Κατά τους ίδιους συγγραφείς¹⁵, η Οργάνωση του Αθλητισμού σε εθνικό και διεθνές επίπεδο είναι η παρακάτω:

¹⁵ Αυγερινός Θ. & Κυπραίος Γ. (2013). *Ο Αθλητισμός ως Θεσμός*. Θεσσαλονίκη: Εκδ. University Studio Press, σελ. 17.

1.3 Κριτήρια κατάταξης αθλημάτων

Αποδέκτης των προαναφερθέντων συνταγματικών δικαιωμάτων, δηλαδή φορέας της υποχρέωσης τήρησής τους, είναι κατά κανόνα το Κράτος. Στους αποδέκτες αυτών των δικαιωμάτων εντάσσονται και οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης¹⁶. Δεν υφίσταται όμως σοβαρή μέριμνα μέχρι στιγμής εκ μέρους όλων αυτών των φορέων για την προαγωγή του αθλητισμού, καθώς η Πολιτεία δείχνει αυξημένο ενδιαφέρον για τους επαγγελματίες αθλητές και τα ομαδικά αθλήματα επαγγελματικού χαρακτήρα, στα οποία συγκεντρώνεται κατά τεκμήριο το ενδιαφέρον των θεατών. Σύμφωνα με τον από έτους 2011 εξαγγελθέντα από την Πολιτεία (Γενική Γραμματεία Αθλητισμού) Εθνικό Αθλητικό Σχεδιασμό, τα αθλήματα κατατάσσονται σε κατηγορίες ανάλογα με τα παρακάτω αμφίβολης συνταγματικότητας σωρευτικά κριτήρια και τίθενται προτεραιότητες ως προς την ανάπτυξη και

¹⁶ Σχετικές διατάξεις υπάρχουν στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (άρθρο 75 Ν. 3463/2006).

ενίσχυση των διαφόρων αθλημάτων. Τα κριτήρια αυτά και οι προτεραιότητες της Πολιτείας ως προς το φορέα για την ενίσχυση και ανάπτυξη κάθε αθλήματος έχουν ως εξής:

I) Κριτήρια κατάταξης αθλημάτων

- α) Η παράδοση του αθλήματος.
- β) Η αρμονία του αθλήματος με την ελληνική νοοτροπία.
- γ) Η λαϊκότητα του αθλήματος, η δημοφιλία του και ο βαθμός διάδοσής του.
- δ) Η σχέση του αθλήματος με τις ελληνικές κλιματολογικές συνθήκες και την γενικότερη γεωγραφική της ιδιοσυστασία.
- ε) Η ποιότητα της ενεστώσας οργάνωσης του αθλήματος.
- στ) Ο βαθμός της ενεστώσας ανάπτυξης και η ευχέρεια, οικονομική και θεσμική, της μελλοντικής ανάπτυξης του αθλήματος.
- ζ) Οι επιτυχίες και η προοπτική επιτυχιών του κάθε αθλήματος.
- η) Η διαφάνεια της αθλητικής δράσης.
- θ) Η καλλιέργεια του αθλητισμού χωρίς βία.
- ι) Η συστηματική καλλιέργεια του καθαρού αθλητισμού και των αξιών της συμμετοχής και του ευ αγωνίζεσθαι.
- ια) Η καλλιέργεια του λαϊκού αθλητισμού.
- ιβ) Η καλλιέργεια δυνατοτήτων άσκησης και άθλησης χωρίς εξαιρέσεις, ιδιαίτερα πολιτών με ειδικές ανάγκες και ικανότητες.

II) Προτεραιότητες ανά άθλημα

A. Αθλήματα Εθνικής Αθλητικής Προτεραιότητας

1. Βόλει
2. Γυμναστική
3. Ερασιτεχνικό Ποδόσφαιρο
4. Ιστιοπλοΐα
5. Κωπηλασία
6. Μπάσκετ
7. Στίβος
8. Υγρός στίβος
9. Χάντμπολ

Η κατάταξη αυτή σημαίνει ότι η Ελληνική Πολιτεία, ανεξάρτητα από το ύψος της ετήσιας επιχορήγησης, αναλαμβάνει την υποχρέωση με συνολική

παρέμβαση στο πλαίσιο των δυνατοτήτων της, να αναπτύξει τα αθλήματα αυτά σε βάθος, να τα προβάλλει, να τα διαδώσει, να στηρίξει το σύνολο της δράσης τους, μέχρι και το χώρο του λαϊκού αθλητισμού. Οι Ομοσπονδίες των αθλημάτων αυτών θα πρέπει να οργανωθούν με τέτοιον τρόπο, ώστε να καταστούν υπεύθυνοι σύμβουλοι της Πολιτείας για την ευόδωση του παραπάνω σκοπού. Οι Ομοσπονδίες θα κληθούν να υποβάλουν στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (ΓΓΑ) και να συζητήσουν μαζί της, πενταετές πρόγραμμα αθλητικού σχεδιασμού, καθώς και να προβαίνουν σε εξάμηνο οικονομικό και ουσιαστικό απολογισμό της δράσης τους.

B. Αθλήματα Εθνικού Αθλητικού Ενδιαφέροντος

10. Άρση Βαρών
11. Κανόε - Καγιάκ
12. Πάλη
13. Πινγκ - Πονγκ
14. Ποδηλασία
15. Tae-Kwon-Do (ΕΛ.Ο.Τ.)
16. Τένις
17. Τζούντο

Η κατάταξη στην κατηγορία αυτή σημαίνει ότι η Ελληνική Πολιτεία αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρακολουθεί και να διατηρεί το υπάρχον επίπεδο ανάπτυξης αυτών των αθλημάτων. Η περαιτέρω εμβάθυνση και διάδοσή τους με εφελτήριο την κρατική χρηματοδότηση επαφίεται στις οργανώσεις των αθλημάτων αυτών. Οι Ομοσπονδίες των αθλημάτων αυτών θα κληθούν να εργασθούν σε τριετή προγράμματα αθλητικής σχεδίασης και να τα συζητήσουν με τη ΓΓΑ και να προβαίνουν σε εξάμηνο οικονομικό και ουσιαστικό απολογισμό της δράσης τους.

Γ. Κρατικώς Ενισχυόμενα Αθλήματα

18. Ιππασία
19. Ξιφασκία
20. Πυγμαχία
21. Σκάκι
22. Σκοποβολή
23. Τοξοβολία

24. Χιονοδρομία

Τα αθλήματα αυτά έχουν επαρκή διάδοση ώστε να ενδιαφέρουν το κοινωνικό σύνολο, πρέπει όμως να στηριχθούν πρώτα και κυρίως στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Η Πολιτεία δεν τα συντηρεί, αλλά τα ενισχύει με τακτική επιχορήγηση στο μέτρο των δυνατοτήτων της με ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα των υποδομών τους και εξετάζει χρηματοδοτήσεις επιμέρους δράσεων στην βάση συγχρηματοδοτικών σχημάτων.

Δ. Αθλήματα Ιδιωτικής Πρωτοβουλίας με Στοχευμένη Κρατική Συνδρομή

25. Γκολφ

26. Καράτε

27. Κρίκετ

28. Θαλάσσιο Σκι

29. Μοντέρνο Πένταθλο

30. Μπάντμιντον

31. Ορειβασία - Αναρρίχηση

32. Παγκράτιο

33. Παγοδρομία

34. Τρίαθλο

35. Χόκεϊ επί χόρτου

Τα αθλήματα αυτά πρέπει να στηριχθούν σχεδόν αποκλειστικά στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Η κρατική συνδρομή περιορίζεται σε επιλεγμένες δράσεις και υποδομές.

Ε. Αθλήματα Ιδιωτικής Πρωτοβουλίας με Αθλητική Αναγνώριση

36. Αεραθλητισμός

37. Αθλήματα Υποβρύχιας Δραστηριότητας, Αλιείας και Τεχνικής Κολύμβησης

38. Ζίου ζίτσου

39. Κέρλινγκ

40. Κικ-μπόξινγκ

41. Κουνγκ Φου

42. Μαχητικές Τέχνες, Σάμπο, Κούρες, Τσιδαόμπα

43. Μπέιζμπολ

44. Μπιλιάρδο

45. Μπόουλινγκ

46. Μπριτζ
47. Ράγκμπυ
48. Σόφτμπολ
49. Σωματική Διάπλαση
50. Tae Kwon Do (Α.Ο.Τ.Ε.)
51. Αθλητική Μοτοσυκλετική Ομοσπονδία Ελλάδος

Τα αθλήματα αυτά πρέπει να στηριχθούν αποκλειστικά στην ιδιωτική πρωτοβουλία και δεν χρηματοδοτούνται από το κράτος. Η παροχή αθλητικής αναγνώρισης σημαίνει ότι θα εξετασθούν διευκολύνσεις για τα πρωταθλήματά τους με κρατικές υποδομές και σε ορισμένες περιπτώσεις διευκολύνσεις στην στέγαση των Ομοσπονδιών.

Έτσι φαίνεται ότι το συνταγματικό δικαίωμα των Ελλήνων πολιτών να αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή της Χώρας, δια του αθλητισμού και με τη συνδρομή της Πολιτείας, παραμένει κατά σημαντικό βαθμό κενό περιεχομένου¹⁷.

1.4 Ο Αθλητικός Θεσμός διεθνώς - Διεθνής Καταστατικός Χάρτης για τη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό

Έντονο ενδιαφέρον δείχνει η διεθνής κοινότητα για την προώθηση και προστασία του αθλητισμού. Ο αθλητισμός αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο και είναι ορατή η ανάγκη να τίθενται κανόνες αθλητικού δικαίου διεθνώς με δέσμευση των κρατών. Για τα κράτη-μέλη του Ο.Η.Ε. ισχύει ο Διεθνής Καταστατικός Χάρτης για τη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό (Δ.Κ.Χ.) της UNESCO, όπου κατοχυρώνεται το δικαίωμα των πολιτών για Γυμναστική¹⁸. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται και στο προοίμιο του Δ.Κ.Χ., *«ο Θεσμός της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού είναι παράγοντας εκπαίδευσης - Αθλητική Παιδεία - για τη διαμόρφωση του κοινωνικού προτύπου (μοντέλου), στη βιολογική, πολιτιστική και κοινωνική εξέλιξη του ανθρώπου. Η σύγχρονη κοσμοαντίληψη αναγνωρίζει ότι η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός, ως παράγοντας της γενικότερης Παιδείας - Αγωγής, έχει σκοπό να βοηθήσει τον άνθρωπο να προσεγγίσει μία ευτυχισμένη μορφή ζωής. Η βελτίωση της*

¹⁷ Δ. Π. Παναγιωτόπουλος (1994), *Το δικαίωμα στον Αθλητισμό*, Σάκκουλας: Αθήνα-Κομοτηνή, σελ. 66.

¹⁸ Βλ. UNESCO, *International Charter of Physical Education and Sport*, 21.11.1978, Paris.

σωματικής του ανάπτυξης και υγείας, η εξασφάλιση της βιολογικής του στάθμης, η καλλιέργεια των ηθικών αρχών και των ψυχοπνευματικών του ικανοτήτων, έχουν τελικό σκοπό τη διαμόρφωση του σύγχρονου ιδανικού ανθρώπου, σαν μία ελεύθερη, αυτόνομη, αυτάρκη και υπεύθυνη προσωπικότητα, στην υπηρεσία της κοινωνίας και των πανανθρώπινων ιδανικών της ειρήνης και της κοινωνικής προόδου στο σημερινό και το μελλοντικό κόσμο». Βασικές αρχές του Δ.Κ.Χ., όπως διατυπώνονται και διακηρύσσονται στα άρθρα του, είναι οι ακόλουθες:

1. Η ενασχόληση με τη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό αποτελεί βασικό δικαίωμα για όλους.
2. Η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός αποτελούν ουσιώδες στοιχείο αγωγής για όλη μας τη ζωή μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα.
3. Τα προγράμματα της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού πρέπει να εκπληρώνουν τις ατομικές και κοινωνικές ανάγκες.
4. Η διδασκαλία, η προπόνηση και η διοίκηση στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό πρέπει να ασκείται από ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό.
5. Οι επαρκείς εγκαταστάσεις και η υλικοτεχνική υποδομή είναι ουσιαστικά στοιχεία για τη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό.
6. Η έρευνα και η αξιολόγηση είναι επιτακτικό στοιχείο για την ανάπτυξη της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού.
7. Η τεκμηρίωση και η πληροφόρηση βοηθά στην προαγωγή της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού.
8. Τα μέσα μαζικής επικοινωνίας πρέπει να εξασκούν θετική επίδραση στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό.
9. Τα εθνικά ιδρύματα παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό.
10. Η Διεθνής συνεργασία είναι προαπαιτούμενη για την παγκόσμια και αρμονικά ισορροπημένη ανάπτυξη της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού.

Επίσης η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (Δ.Ο.Ε.) θέτει τους δικούς της κανόνες για τα αθλητικά και αγωνιστικά ήθη με τον Ολυμπιακό Καταστατικό

Χάρτη, με τον οποίο αναγνωρίζεται το δικαίωμα στον Αθλητισμό¹⁹. Όλες όμως αυτές οι δραστηριότητες χαρακτηρίζονται από έλλειψη συντονισμού και εκφράζεται η ευχή για μια ενιαία δράση με τη δημιουργία ενός αθλητικού Ο.Η.Ε. και θέσπιση Κώδικα Διεθνούς Αθλητικού Δικαίου²⁰.

1.5 Εθνικοί Θεσμοί και Διεθνείς Συνεργασίες

Κυρίαρχο ρόλο στην ανάπτυξη της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού παίζουν οι εθνικοί θεσμοί και τα μέσα ενημέρωσης καθώς και η διεθνής συνεργασία όπως καταγράφεται στον Δ.Κ.Χ.. Οι δημόσιες αρχές και οι καθ' ύλην μη κυβερνητικοί φορείς έχουν χρέος να ενθαρρύνουν τις δραστηριότητες της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού (νομοθετική ενίσχυση, βελτίωση κανονισμών που αφορούν υλική βοήθεια, κίνητρα, έλεγχος, εξασφάλιση συγκεκριμένων οικονομικών μέτρων κ.λπ.). Είναι υποχρεωτικό στο πλαίσιο μιας μακρόχρονης εκπαίδευσης να προβάλλουν ένα ολοκληρωμένο και αποκεντρωτικό σχέδιο δράσης. Το σχέδιο αυτό επιτρέπει τη συνέχεια και τη συνεργασία των φυσικών δραστηριοτήτων που υποχρεωτικά ασκούνται και εκείνων που αναπτύσσονται αυθόρμητα και ελεύθερα²¹. Η κοινωνική διάσταση, ο ανθρωπιστικός σκοπός και οι ηθικές αξίες, τα οποία η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός ενσωματώνουν, επιβάλλουν σ' εκείνον ο οποίος ασχολείται με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να αναλαμβάνει τις ευθύνες του χωρίς να φαλκιδεύεται το δικαίωμα στην ελευθερία της πληροφόρησης²².

Η διεθνής συνεργασία είναι αναγκαία έτσι ώστε να είναι δυνατή μια ισορροπημένη προβολή και καλλιέργεια της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού²³. Σημαντικά μπορούν να συμβάλλουν στη διμερή διεθνή και πολυμερή συνεργασία προς την κατεύθυνση αυτή τα κράτη και εκείνες οι διεθνείς και τοπικές κυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν κράτη και είναι υπεύθυνες για τη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό. Αυτή η διεθνής συνεργασία, για να μπορεί να προβάλλει και να

¹⁹ Βλ. παράγραφο 8 των θεμελιωδών αρχών του Ολυμπιακού Χάρτη της Δ.Ο.Ε..

²⁰ Δ.Π. Παναγιωτόπουλος (1994), *Το δικαίωμα στον Αθλητισμό*, Σάκκουλας: Αθήνα-Κομοτηνή, σελ. 80.

²¹ Άρθρο 9 Δ.Κ.Χ.

²² Δ.Π. Παναγιωτόπουλος (2001), *Αθλητικές Σχέσεις – Ολυμπιακή και Διεθνής Αγωνιστική*, Αντ. Ν. Σάκκουλας: Αθήνα, σελ. 178.

²³ Άρθρο 10 Δ.Κ.Χ.

παρακινεί την ανάπτυξη στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό, θα πρέπει να διέπεται από ανιδιοτελή κίνητρα.

Κατά τον Δ.Κ.Χ. η ανιδιοτέλεια προβάλλει έναν ηθικό ανταγωνισμό ανάμεσα στους συνεργαζόμενους που τους παρακινεί σε μια πορεία ανάπτυξης και προβολής στον τομέα της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού. Αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας και της επιδίωξης κοινών συμφερόντων μέσα από την «παγκόσμια γλώσσα της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού». Όπως διατυπώνεται στον Δ.Κ.Χ., οι άνθρωποι όλοι θα συμβάλλουν στη διατήρηση της διαρκούς ειρήνης, του κοινού σεβασμού και της φιλίας και θα δημιουργηθεί εκείνο το ευνοϊκό κλίμα που είναι αναγκαίο για την επίλυση διεθνών προβλημάτων²⁴.

Συμβουλευτικό όργανο της Ελληνικής Πολιτείας σε θέματα προστασίας και προώθησης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου είναι η *Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου* (ΕΕΔΑ). Η βασική ιδέα που ενέπνευσε τη δημιουργία της ΕΕΔΑ²⁵ είναι η παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στην κυβέρνηση και τη διοίκηση για τη χάραξη σωστής κεντρικής πολιτικής όσον αφορά στα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Κυριότερες αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι: (α) η εξέταση ζητημάτων που αφορούν στην προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου τα οποία εγείρει είτε η Κυβέρνηση είτε η Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής ή προτείνονται από τα μέλη της, (β) η υποβολή συστάσεων και προτάσεων για τη λήψη νομοθετικών ή άλλων μέτρων που συμβάλλουν στη βελτίωση της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και η εξέταση της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις του διεθνούς δικαίου για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και τη σχετική γνωμοδότηση προς τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας, (γ) η ανάπτυξη πρωτοβουλιών για τη ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, (δ) η διατήρηση μόνιμης επικοινωνίας και συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς και ομόλογους θεσμούς, (ε) η γνωμοδότηση για εκθέσεις που πρόκειται να υποβάλει η χώρα σε διεθνείς οργανισμούς για θέματα προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου και (στ) η σύνταξη ετήσιας έκθεσης.

²⁴ Δ.Π. Παναγιωτόπουλος (2001), *Αθλητικές Σχέσεις – Ολυμπιακή και Διεθνής Αγωνιστική*, Αντ. Ν. Σάκκουλας: Αθήνα, σελ. 179.

²⁵ Βλ. τον ιδρυτικό νόμο της ΕΕΔΑ Ν. 2667/1998 (ΦΕΚ Α' 281/1998), όπως ισχύει τροποποιημένος από τα άρθρα 15 Ν. 2790/2000 (ΦΕΚ Α' 24/2000), 18 Ν. 3051/2002 (ΦΕΚ Α' 220/2002) και 23 Ν. 3156/2003 (ΦΕΚ Α' 157/2003). Πρβλ. επίσης τον Κανονισμό της ΕΕΔΑ (ΦΕΚ Β' 475/2000).

Οι δημόσιοι και ιδιωτικοί αθλητικοί φορείς (ΓΓΑ, Ομοσπονδίες κ.λπ.), κατά την προσπάθεια επίτευξης των στόχων τους, δηλαδή του αθλητικού σχεδιασμού και της καλλιέργειας των αθλημάτων, θα πρέπει να συνεργάζονται με διεθνείς θεσμούς, όπως είναι ο ΟΗΕ, η UNESCO, το Συμβούλιο της Ευρώπης, η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ύπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες, η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού, αλλά και οι συναφείς Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ).

Ήδη θεσπίστηκε²⁶ η δημιουργία στην Ελλάδα Παρατηρητηρίου, ενός δηλαδή αυτόνομου οργανισμού, για τη γυναίκα, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή υπό την αιγίδα της UNESCO.

α) Οι γενικοί στόχοι του Παρατηρητηρίου είναι:

i) η διευκόλυνση του ελέγχου και της πρακτικής εφαρμογής των συστάσεων των διαφόρων διεθνών διασκέψεων σχετικά με τη γυναίκα και τον αθλητισμό,

ii) η βελτίωση των συνεργιών μεταξύ των ικανοτήτων και των εμπειριών στον τομέα αυτό,

iii) η αποκομιδή οφέλους από τις συνδυασμένες προσπάθειες όλων των παραγόντων του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής προκειμένου να υπάρξει εναρμόνιση στη διαμόρφωση πολιτικών και την εκπόνηση προγραμμάτων στους τομείς αυτούς.

β) Οι ειδικοί στόχοι του Παρατηρητηρίου είναι:

i) η συμβολή στην πρόοδο των γνώσεων και την ορθολογιστική λήψη αποφάσεων σχετικά με τις πολιτικές και τα προγράμματα προς όφελος των γυναικών στον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή,

ii) η συλλογή, οργάνωση, ανάλυση και διάδοση, παντού στον κόσμο, πληροφοριών για τις γυναίκες, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή,

iii) η ενίσχυση της έρευνας σε τομείς όπου υπάρχουν κενά,

iv) η συμμετοχή όλων εκείνων που ενδιαφέρονται για το ζήτημα της γυναίκας στον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή στο διάλογο και τη συζήτηση για τα σύγχρονα προβλήματα.

²⁶ Ν. 3776/2009 (ΦΕΚ 126 Α'/2009)

2. Σωματική κίνηση και άσκηση - Αγωνιστικός αθλητισμός

Η εξέλιξη του θεσμικού καθεστώτος του αθλητισμού και της Φυσικής Αγωγής στη σημερινή κοινωνία επιβάλλει την πολλαπλή επιστημονική θεώρησή του²⁷. Η αθλητική ζωή και η σωματική δραστηριότητα διέπονται από ένα σύνολο κανόνων δικαίου, που ρυθμίζουν τη φύση των αθλητικών θεσμών, την αθλητική και σωματική δράση, τη συμμετοχή σ' αυτήν, τις διαμορφούμενες αθλητικές σχέσεις των φυσικών και νομικών προσώπων και τα προκύπτοντα προβλήματα στο αθλητικό γίγνεσθαι²⁸.

Η σωματική κίνηση στην πράξη, ανάλογα με τη φύση της σωματικής και αθλητικής δραστηριότητας, τη μορφή της οργάνωσης, τον τρόπο διεξαγωγής, εκτέλεσης και το σκοπό που εξυπηρετεί²⁹, διακρίνεται σε:

- α) εκπαιδευτική σωματική κίνηση ή κίνηση αγωγής,
- β) σωματική κίνηση υγείας, ψυχαγωγίας ή ελεύθερου χρόνου και
- γ) σωματική κίνηση αθλητικής φύσης.

Η εκπαιδευτική σωματική κίνηση ή κίνηση αγωγής, ως σωματική άσκηση στο σχολείο, θέτει σκοπούς παιδαγωγικούς, δηλαδή θέτει την δια του σώματος παιδεία, που είναι παντελώς διάφορη της αθλητικής κίνησης.

Η σωματική κίνηση υγείας, ψυχαγωγίας ή ελεύθερου χρόνου αποσκοπεί στην υγεία, την ψυχαγωγία και άλλους κοινωνικούς σκοπούς σε ειδικούς χώρους γυμναστηρίων.

Σε αμφότερες τις παραπάνω περιπτώσεις το δίκαιο δεν είναι αδιάφορο, αλλά θέτει το πλαίσιο εντός του οποίου πραγματώνονται και διασφαλίζονται αυτές οι δραστηριότητες.

Η σωματική κίνηση αθλητικής φύσης, δηλαδή η σωματική κίνηση ως αθλητική κίνηση, συγκροτεί την αθλητική πράξη, το αθλητικό γεγονός γενικά, τον αθλητικό αγώνα με δημόσιο ή ιδιωτικό ενδιαφέρον. Η αθλητική πράξη, ο αθλητικός αγώνας, μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μέσα σε ορισμένο

²⁷ Δ. Π. Παναγιωτόπουλος (2005), *Αθλητικό Δίκαιο I - Συστηματική, Θεμελίωση και Εφαρμογή*, Νομική Βιβλιοθήκη: Αθήνα, σελ. 3.

²⁸ Δ. Π. Παναγιωτόπουλος (2001), *Αθλητικό Δίκαιο - Συστηματική, Θεμελίωση και Εφαρμογή*, Αντ. Ν. Σάκκουλας: Αθήνα, σελ. 203, βλ. του ίδιου (1994), *Δίκαιο Διεθνών Αθλητικών Σχέσεων και Θεσμών*, Αντ. Ν. Σάκκουλας: Αθήνα σελ. 20. επ., του ίδιου (1993), «Ζητήματα Επιστημολογικής οριοθέτησης και Εφαρμογής του Αθλητικού Δικαίου», σε: *Proceedings 1st International Congress on Sports Law*, Dec. 11-13, Athens 1992, H.C.R.S.L.: Athens, pp 65-77, ίδιου, «Το Δικαίωμα στον Αθλητισμό και η προστασία του κατά το Ελληνικό Σύνταγμα», στο: *Revue Juridique et Economique du Sport*, I:1993 σελ. 109-116, H. V. Staveren, «The line Between Sports Regulations and the Law», in: *Council of Europe-CDDS Seminar*, CDDS (94) 34, Malta 1994, May 18-19.

²⁹ Δ. Π. Παναγιωτόπουλος (2005), *Αθλητικό Δίκαιο I - Συστηματική, Θεμελίωση και Εφαρμογή*, Νομική Βιβλιοθήκη: Αθήνα, σελ. 76-77.

πλαίσιο κανόνων αγωνιστικής και κανόνων δικαίου και μάλιστα ειδικών κανόνων, που πολλές φορές τίθενται οίκοθεν από τους ίδιους του δημιουργούς ή συνδημιουργούς του αθλητικού γεγονότος.

Οι αθλητικοί κανόνες τίθενται με σκοπό την εξασφάλιση, κατά τους αγώνες:

α) του μέτρου σύγκρισης των αγωνιζομένων, β) των όρων συμμετοχής σ' αυτούς, γνωστών εκ των προτέρων, γ) του προσδιορισμού και του τρόπου διεξαγωγής της αθλητικής πράξης, δ) της βεβαιότητας και της εγκυρότητας του αποτελέσματος των αγώνων, ε) της δυνατότητας ελέγχου των όρων συμμετοχής στους αγώνες, στ) της αξιοπιστίας του αποτελέσματος και ζ) της πρόβλεψης απειλής κυρώσεων, σε περίπτωση παράβασης των όρων και του τρόπου διεξαγωγής του αθλητικού αγώνα.

Οι κανόνες αυτοί γίνονται αποδεκτοί από το σύνολο των ενδιαφερομένων και είτε επιβάλλονται σ' αυτούς ανάλογα, είτε οι ενδιαφερόμενοι αναλαμβάνουν την τήρησή τους υπό την αίρεση των προβλεπομένων κυρώσεων στο πλαίσιο του εθνικού συστήματος δικαίου και υπό τον όρο των δεσμεύσεων και υποχρεώσεων έναντι του κατά περίπτωση διεθνούς αθλητικού παράγοντα.

3. Το δικαίωμα ελεύθερης συμμετοχής στην αθλητική δράση - επιλογής σωματείου

Ο αθλητής και κάθε προτιθέμενος να ασχοληθεί με τον αθλητισμό έχει δικαίωμα να επιλέγει το σωματείο της προτίμησής του για να προβεί σε συστηματική σωματική καλλιέργεια μέσα από ένα ή περισσότερα αθλήματα και να εξασφαλίσει, με τον τρόπο αυτό, την ελεύθερη αθλητική δράση του προς ανάπτυξη της προσωπικότητάς του και της αθλητικής του παιδείας. Οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφών και μετεγγραφών αθλητών σε σωματεία καθορίζονται με ειδικούς κανονισμούς τους οποίους επικυρώνει η γενική συνέλευση της οικείας ομοσπονδίας του κάθε αθλήματος, επί των οποίων κανονισμών η διοίκηση ασκεί έλεγχο νομιμότητας³⁰.

Με βάση τη συνταγματική αρχή της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας³¹, δημιουργήθηκε πρόσθετος, πέραν των τιθεμένων

³⁰ Άρθρα 27 και 33 Ν. 2725/1999.

³¹ Άρθρο 5 του Συντάγματος.

αθλητικών κανονισμών, ειδικός λόγος μετεγγραφών αθλητών, δηλαδή η περίπτωση μετεγγραφής λόγω «σπουδαίου λόγου». Στη βάση αυτού κρίθηκε³² ότι κατ' αρχήν ο αθλητής έχει το δικαίωμα να επιλέγει ελεύθερα το αθλητικό σωματείο της προτίμησής του κι ότι περιορισμοί στις εγγραφές και στις μετεγγραφές αθλητών μπορούν να τεθούν μόνον αν δικαιολογούνται από λόγους αναγόμενους στην προστασία του αθλητισμού ή γενικότερα σε λόγους δημοσίου συμφέροντος που δεν είναι υπέρμετροι³³. Με άλλα λόγια, στο νομοθέτη εναπόκειται, αν θέλει, να ορίσει τις εξαιρετικές εκείνες περιπτώσεις, κατά τις οποίες η ελευθερία αυτή υπόκειται σε περιορισμούς, επιβαλλόμενους από λόγους αναγόμενους στην προστασία του αθλητισμού³⁴ ή γενικότερα λόγους δημόσιου συμφέροντος, που όμως αυτοί πρέπει, αφενός μεν να μην είναι υπέρμετροι, αφετέρου δε να σέβονται, κατά το δυνατόν, την ελευθερία της προσωπικότητας του αθλητή, η οποία τελεί σε άμεση συνάρτηση και με την αθλητική του επίδοση.

4. Αθλητισμός για όλους - Μαζικός Αθλητισμός

Το 1975 το Συμβούλιο της Ευρώπης αναγνώρισε ως κοινωνική υπηρεσία το κίνημα «Αθλητισμός για Όλους»³⁵.

Επίσης, στα στρατηγικά έγγραφα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) «*Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τον ρόλο του αθλητισμού ως παράγοντα και μοχλού της ενεργού κοινωνικής ένταξης*» (Νοέμβριος 2010) και «*Λευκή Βίβλος για τον αθλητισμό*» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2007), ο αθλητισμός αναγνωρίζεται ως ταχέως αναπτυσσόμενος κλάδος της οικονομίας, ο οποίος συμβάλλει αδιαμφισβήτητα στην επίτευξη των στόχων της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης. Ο αθλητισμός ως πεδίο δράσης συμβάλλει

³² ΣτΕ 2633/2001, ΣτΕ 3140/2000, ΣτΕ 1379/1997, ΣτΕ 4589/1995, ΣτΕ 3876/1994, ΣτΕ 2998/1994, ΣτΕ 963/1991, ΣτΕ 4914/1988 I.S.L.R. Pandektis, Vol. I (1992) σελ.96, ΑΣΕΑΔ 96/2004, ΑΣΕΑΔ 62/2004, ΑΣΕΑΔ 104/2003, ΑΣΕΑΔ 66/2003, ΑΣΕΑΔ 123/2000, ΑΣΕΑΔ 114/2000, ΑΣΕΑΔ 96/2000, ΑΣΕΑΔ 91/2000, ΑΣΕΑΔ 88/2000, ΑΣΕΑΔ 83/2000, ΑΣΕΑΔ 76/2000, ΑΣΕΑΔ 74/2000, ΑΣΕΑΔ 72/2000, ΑΣΕΑΔ 59/2000, ΑΣΕΑΔ 42/2000, ΑΣΕΑΔ 37/2000, ΑΣΕΑΔ 18/2000, ΑΣΕΑΔ 16/2000, ΑΣΕΑΔ 13/2000, ΑΣΕΑΔ 9/2000, ΕπΕφΕΠΟ 160/2000, ΕπΕφΕΠΟ 142/2000, ΕπΕφΕΠΟ 123/2000, ΑΣΕΑΔ 124/1999, ΑΣΕΑΔ 89/1999, ΑΣΕΑΔ 36/1999, ΑΣΕΑΔ 5/1999, ΑΣΕΑΔ 36/1998, ΑΣΕΑΔ 19/1998, ΟΛΑΣΕΑΔ 130/1993 I.S.L.R. Pandektis, Vol. II:3/4, σελ.353.

³³ Ι.Κ. Αναγνωστόπουλος (1997), «Η νομική προστασία των αθλουμένων» σε: *Αθλητισμός στην Περιφέρεια και Επιστημονική υποστήριξη*, [Δ.Π. Παναγιωτόπουλος (επιμ.)], ADV Group: Αθήνα, σελ. 74-82.

³⁴ Ι.Κ. Αναγνωστόπουλος (1997), «Η προσωπικότητα του αθλούμενου παιδιού και η προστασία της» σε: *Κατ' επάγγελμα αθλητική δραστηριότητα*, [Δ.Π. Παναγιωτόπουλος (επιμ.)], Αντ. Σάκκουλας: Αθήνα-Κομοτηνή, σελ. 101-109.

³⁵ Βλ. Συμβούλιο της Ευρώπης, Αθλητισμός για όλους Ευρωπαϊκή Διακήρυξη: Βρυξέλλες 1975, άρθρο 5, παράρτημα Ι.

στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων της ΕΕ που καθορίζονται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Η ιδέα «Αθλητισμός για όλους» προτείνεται ως βασικός μοχλός της ευρωπαϊκής διάστασης του αθλητισμού που περιλαμβάνει τους τομείς της υγείας, της παιδείας και της οικονομίας. Ο Αθλητισμός για όλους προσφέρει ευκαιρίες άθλησης σε όλους με στόχο την διατήρηση της φυσικής κατάστασης και της ψυχικής υγείας καθώς και την συμμετοχή τους σε κοινωνικές δραστηριότητες. Βοηθά να διασφαλιστούν οι ίσες ευκαιρίες στις αθλητικές δραστηριότητες για όλες τις κοινωνικές ομάδες. Η κοινωνική ένταξη μέσω του αθλητισμού με δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου παρέχει σε όλους τους πολίτες τη δυνατότητα ενεργού συμμετοχής στην κοινωνία και διασφαλίζει την ανάπτυξη κοινοτήτων και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Ο Μαζικός Αθλητισμός έχει γίνει πλέον θεσμός και πίστη και η συμμετοχή στη μαζική άσκηση αρχίζει να γίνεται μια δημιουργική συνήθεια, καθώς όλοι συνειδητοποιούμε ότι άσκηση και υγεία είναι από τα κυριότερα θεμέλια της σύγχρονης ανθρώπινης υπόστασης.

Όπως είπε ο Pierre de Coubertin «Ο αθλητισμός δεν αποτελεί μία πολυτελή ενασχόληση για τους λίγους, ούτε είναι το μυϊκό αντιστάθμισμα στην πνευματική εργασία. Σε κάθε άνδρα, γυναίκα ή παιδί προσφέρει μία ευκαιρία για ατομική βελτίωση ανεξάρτητα από το επάγγελμα και την κοινωνική του θέση. Ο αθλητισμός ανήκει σε όλους στον ίδιο βαθμό, στην ίδια ένταση και τίποτα δεν μπορεί να τον αντικαταστήσει».

Έτσι, ο αθλητισμός δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ενασχόληση μόνο για τους εκλεκτούς και τους πρωταθλητές, αλλά και ως χώρος μαζικής άθλησης των νέων δια της διευρύνσεως των προϋποθέσεων συμμετοχής σ' αυτόν. Δηλαδή ο αθλητισμός είναι λαϊκό δικαίωμα στο οποίο όλοι ανεξαιρέτως πρέπει να έχουν τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης.

Η ανάπτυξη αθλητικής δραστηριότητας στους νέους συμβάλει σημαντικά στη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, στην ολοκληρωμένη ανάπτυξή της προσωπικότητάς τους, στη σωματική και πνευματική τους υγεία, την καλλιέργεια των δεξιοτήτων και του χαρακτήρα τους μέσα από την ανάπτυξη της ευγενούς άμιλλας. Συμβάλλει στην ανάπτυξη αντιστάσεων

ενάντια στην μάστιγα των ναρκωτικών και άλλων εξαρτήσεων, τη βία και εγκληματικότητα, αλλά και στη μαζική υποκουλτούρα που κατακλύζει τους νέους.

Η εμπορευματοποίηση του αθλητισμού και η επιδίωξη επίτευξης του μέγιστου κέρδους έχει αναιρέσει τα χαρακτηριστικά που έπρεπε να υπηρετεί ο αθλητισμός. Αντίθετα ο αθλητισμός, ολοένα γίνεται υπόθεση των λίγων και των εκλεκτών, η χρήση αναβολικών παίρνει ολοένα και μεγαλύτερες διαστάσεις ενώ η διαπλοκή επεκτείνεται στο χώρο του αθλητισμού διεθνώς.

Ο νέος τρόπος ζωής που μας «επιβάλλει» η σύγχρονη τεχνολογία καθιστά αναγκαία μία νέα διαφορετική Αθλητική Φιλοσοφία. Πολλώ δε μάλλον όταν αυτός ο νέος, σύγχρονος, τρόπος ζωής συνδέεται αιτιωδώς με την έξαρση της παχυσαρκίας, την αύξηση των καρδιαγγειακών παθήσεων και την έλλειψη υγιούς ψυχαγωγίας.

Στη συνείδησή μας ο μαζικός αθλητισμός έχει ιδιαίζουσα σημασία. Πρέπει να γίνει το «μικρόβιο» που θα καθορίζει τον τρόπο ζωής όλων των ανθρώπων ανεξαρτήτως ηλικίας. Και αυτό, επειδή μέσα από τη διαδικασία του μαζικού αθλητισμού ο ασκούμενος βελτιώνει τη σωματική του υγεία, διαφοροποιεί την ψυχική του υγεία, ανακαλύπτει μία άλλη, καλύτερη, δημιουργική ψυχαγωγία.

Μέσα από τη μακραίωνη ιστορική διαδρομή του Αθλητισμού, παρατηρούμε ότι η άνοδος του πολιτισμού και η ανάδειξη των ανθρωπιστικών αξιών συνδέεται άμεσα από την αύξηση της συμμετοχής των πολιτών στις συνολικές Αθλητικές δραστηριότητες.

Ο Αθλητισμός είναι το αποτελεσματικότερο αντίδοτο στην παθολογία της εποχής. Ο Μαζικός Αθλητισμός βοηθά στη σωματική και ψυχική ευεξία, διευρύνει τους ορίζοντες, καλλιεργεί την ευγενική άμιλλα, εμπεδώνει θετικά πρότυπα ζωής και καλλιεργεί τη θετική σκέψη.

4.1 Προγράμματα μαζικού αθλητισμού

Η ΓΓΑ έχει ξεκινήσει από το 1983 μια σειρά προγραμμάτων, με την ονομασία «Μαζικός Λαϊκός Αθλητισμός» ή αλλιώς «Άθληση για Όλους», τα οποία απευθύνονται σε όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτου ηλικίας, φύλου, ή ακόμα και ικανότητας συμμετοχής. Τα προγράμματα αυτά υλοποιούνται σε όλους

σχεδόν τους Δήμους και τις Κοινότητες της χώρας και πραγματοποιούνται σε ελεύθερους χώρους αναψυχής, πάρκα, παιδότοπους, αθλητικά κέντρα, στην ύπαιθρο ή σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.). Μέχρι σήμερα, τα προγράμματα μαζικής άθλησης, υλοποιούνται με μεγάλη επιτυχία σχεδόν σε όλους τους Δήμους και Κοινότητες της χώρας και έχουν κατηγοριοποιηθεί σε Γενικά, Ειδικά, Πρότυπα, Καινοτόμα και Προγράμματα Μικρής Διάρκειας, με αντίστοιχες υποκατηγορίες, για να ανταποκρίνονται στις διαφορετικές απαιτήσεις και ικανότητες των συμμετεχόντων. Αναλυτικότερα τα προγράμματα αυτά είναι τα παρακάτω:

A) Γενικά Προγράμματα

1. Άσκηση στην προσχολική ηλικία

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά 4-6 ετών και υλοποιείται σε νηπιαγωγεία, σε παιδικές χαρές ή σε παιδότοπους. Εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή ατόμων μικρής ηλικίας σε τέτοιου είδους δραστηριότητες, οι πιθανότητες να υιοθετήσουν τις δραστηριότητες αυτές και κατά τη διάρκεια της ενηλικίωσής τους είναι περισσότερες. Με βάση το παιχνίδι, τα νήπια αναπτύσσουν τις κινητικές τους δεξιότητες, τη δημιουργική τους φαντασία και ζουν την περιπέτεια. Στόχος είναι να αναζητήσουν τα παιδιά την αυτονομία και την αυτάρκεια μέσα από τις ομάδες των ενηλίκων, να μάθουν να εκφράζουν δημιουργικά τα συναισθήματά τους και να νοιώθουν την επιτυχία και την επιβράβευση μέσα από κάθε τους πράξη.

2. Άσκηση στην παιδική ηλικία - Αθλητισμός και παιδί

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 6-12 ετών, όπου η κινητική τους προσαρμοστικότητα καθώς και η σωματική και πνευματική τους διάπλαση, επιτρέπει να καλλιεργήσουμε τον αθλητικό τους χαρακτήρα και την αθλητική τους συνείδηση. Ο διαχωρισμός που υπάρχει στις δύο υποκατηγορίες έγκειται στο γεγονός ότι το πρόγραμμα «Αθλητισμός και παιδί» είναι πιο εξειδικευμένο από το «Άθληση στην παιδική ηλικία», αφού κύριος στόχος του είναι να μυήσει τα παιδιά σε διάφορα αθλήματα διαδεδομένα ή μη.

Οι αθλητικές δραστηριότητες που περιλαμβάνονται εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις πολιτιστικές, κλιματολογικές, γεωγραφικές ιδιαιτερότητες και φυσικά τις διαθέσιμες εγκαταστάσεις του τόπου διαμονής τους. Οι στόχοι που προσπαθούμε να επιτύχουμε αφορούν κατά κύριο λόγο την μύηση των παιδιών σε αθλητικές δραστηριότητες και δεξιότητες, την αθλητική αγωγή, την καλλιέργεια του «ευ αγωνίζεσθαι», ενώ παράλληλα ενισχύεται η επικοινωνία, η φιλία και η συνεργασία μεταξύ τους. Οι δραστηριότητες γίνονται σε διάφορους χώρους άθλησης των Ο.Τ.Α. ή σε πάρκα, μέσα από τις οποίες πραγματοποιείται σωστή φυσική και κινητική ανάπτυξη των παιδιών, ενώ ανακαλύπτουν τις δυνατότητές τους και προωθούν σιγά-σιγά των πρωτοβουλία τους.

3. Άσκηση στην εφηβική ηλικία

Το πρόγραμμα αυτό απευθύνεται σε άτομα ηλικίας 12-18 ετών και υλοποιείται σε χώρους άθλησης των Ο.Τ.Α., σε χώρους ψυχαγωγίας ή σε πάρκα. Στόχος του προγράμματος είναι η σωματική και ψυχική υγεία των παιδιών, αλλά και η αναψυχή τους, λαμβάνοντας υπόψη το βεβαρημένο ωράριό τους κατά τη διάρκεια τουλάχιστον της σχολικής χρονιάς και το άγχος των εξετάσεων. Με τον τρόπο αυτό προκαλούμε το ενδιαφέρον των παιδιών για συμμετοχή σε νέες αθλητικές και φυσικές δραστηριότητες, ενώ παράλληλα τους δείχνουμε πώς να αξιοποιούν καλύτερα τον ελεύθερο χρόνο τους, αποκτώντας αθλητική παιδεία.

4. Άσκηση ενηλίκων

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα ηλικίας άνω των 18 ετών (φτάνει μέχρι και την γ' ηλικία) και υλοποιείται σε δημόσιους αθλητικούς χώρους, σε ελεύθερους χώρους αναψυχής, σε πάρκα και σε άλση. Εδώ στόχος του προγράμματος είναι η βελτίωση της υγείας και της φυσικής ικανότητας και φυσικά η αναψυχή. Οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται είναι με βάση την χρονολογική και τη βιολογική τους ηλικία, τα ενδιαφέροντα και τις ανησυχίες τους. Με τέτοιου είδους δραστηριότητες τα άτομα απελευθερώνονται από εντάσεις της καθημερινότητας, αναπτύσσουν την κοινωνικότητά τους και δημιουργούν νέα ενδιαφέροντα.

5. Άθληση και γυναίκα

Το πρόγραμμα απευθύνεται μόνο σε γυναίκες κάθε ηλικίας και υλοποιείται σε αθλητικούς χώρους, σε ελεύθερους χώρους αναψυχής και στην ύπαιθρο. Προσπαθώντας να σπάσουμε την παράδοση που ήθελε το ρόλο της γυναίκας περιορισμένο σε δραστηριότητες μόνο γύρω από το χώρο της οικογενειακής εστίας και της εργασίας, δημιουργήσαμε το πρόγραμμα αυτό, το οποίο σκοπό έχει πρώτα απ' όλα τη βελτίωση της σωματικής και ψυχικής υγείας, την κινητική αναψυχή, τη βελτίωση της αισθητικής εμφάνισης, αλλά και την αύξηση της κοινωνικότητας και την μείωση του καθημερινού άγχους.

6. Άσκηση στην τρίτη ηλικία

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα της τρίτης ηλικίας (άνω των 60 ετών) έχοντας περάσει τον περισσότερο χρόνο της ζωής τους προσφέροντας στο κοινωνικό σύνολο ως εργαζόμενοι και νοιώθοντας ενεργά μέλη της κοινωνίας, περνώντας στο στάδιο της συνταξιοδότησης αποκτούν περισσότερο ελεύθερο χρόνο τον οποίο προσπαθούν να αξιοποιήσουν δημιουργικά. Εδώ, το πρόγραμμα υλοποιείται στα ΚΑΠΗ ή σε χώρους των Ο.Τ.Α. από εξειδικευμένους καθηγητές φυσικής αγωγής και περιλαμβάνει κινητικές δραστηριότητες αναψυχής, με σκοπό τη βελτίωση της βιολογικής, ψυχολογικής και πνευματικής ικανότητας των ατόμων, όσο και την ανάπτυξη της κοινωνικότητας και της συντροφικότητας που τόσο απαραίτητη είναι στις ηλικίες αυτές. Επιπλέον με τέτοιου είδους δραστηριότητες προάγεται η φυσική ικανότητα των ατόμων, με αποτέλεσμα να προλαμβάνονται ασθένειες και να διατηρείται έτσι η υγεία τους.

7. Εργασιακός αθλητισμός

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε εργαζόμενους και οι δραστηριότητες υλοποιούνται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους στον χώρο εργασίας. Στόχος είναι η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, η αξιολόγηση, η βελτίωση και η διατήρηση του επιπέδου φυσικής ικανότητας και υγείας των υπαλλήλων, η καλλιέργεια αθλητικών ενδιαφερόντων, η βελτίωση των

σχέσεων μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών, αλλά και η ενημέρωση σε θέματα υγείας.

8. Στρατιωτικός αθλητισμός

Το πρόγραμμα απευθύνεται μόνο σε στρατευμένους και υλοποιείται φυσικά σε κατάλληλους χώρους του στρατοπέδου, με σκοπό τη βελτίωση της φυσικής ικανότητας και των κινητικών δεξιοτήτων, την ανάπτυξη των κοινωνικών σχέσεων, την καλλιέργεια της προσωπικότητάς τους με χαρακτηριστικά όπως η αυτοπειθαρχία, η πίστη για τη νίκη και το ακμαίο ηθικό.

9. Πανεπιστημιακός αθλητισμός

Το πρόγραμμα απευθύνεται καθαρά σε φοιτητές και φοιτήτριες, σπουδαστές και σπουδάστριες, αλλά και σε διδάσκοντες ή εργαζόμενους σε ΑΕΙ-ΤΕΙ και φυσικά υλοποιείται σε χώρους άθλησης των ΑΕΙ-ΤΕΙ ή σε αθλητικά κέντρα. Οι δραστηριότητες αυτού του προγράμματος σκοπό έχουν τη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, την εκμάθηση αθλοπαιδιών - αθλημάτων, την προβολή του φυσικού, δημιουργικού τρόπου ζωής. Επιπλέον, αποδεικνύεται ότι ο αθλητισμός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εκπαίδευσης και παράλληλα δίνεται η δυνατότητα για διοργάνωση πρωταθλημάτων με αποτέλεσμα τη σύσφιξη των κοινωνικών σχέσεων.

10. Άθληση και νέοι

Το πρόγραμμα απευθύνεται γενικά σε νέους μέχρι 30 ετών και υλοποιείται σε δημόσιους αθλητικούς χώρους, ελεύθερους χώρους αναψυχής και σε πάρκα ή άλση. Όπως και στα προηγούμενα προγράμματα, έτσι και εδώ σκοπός είναι η βελτίωση της φυσικής υγείας και της φυσικής ικανότητας, η ανάπτυξη των κινητικών δεξιοτήτων, η καλλιέργεια της κοινωνικότητας των πολιτών, η δημιουργία νέων ενδιαφερόντων και φυσικά η αναψυχή τους.

Β) Ειδικά Προγράμματα

Πρόκειται για προγράμματα διαμορφωμένα έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις ιδιαίτερα ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων.

1. Άσκηση ατόμων με ειδικές ανάγκες

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα με νοητική στέρηση, κινητικές διαταραχές, προβλήματα όρασης και ακοής, ασθένειες που απαιτούν μακροχρόνια θεραπεία. Υλοποιούνται σε σχολεία, ιδρύματα (εντός και εκτός σχολικού ωραρίου), καθώς και σε προσαρμοσμένους αθλητικούς χώρους των Ο.Τ.Α. Το πρόγραμμα αυτό αποσκοπεί στη μείωση ή ακόμα και στην εξάλειψη των συνεπειών που προκαλεί η αναπηρία, στην ανάπτυξη πολλαπλών δεξιοτήτων (σωματικών, κινητικών, ψυχικών). Γίνεται προσπάθεια για την παροχή δυνατότητας ένταξης και προσαρμογής των ατόμων αυτών στο κοινωνικό περιβάλλον, καθώς και ψυχολογική υποστήριξη, ενισχύοντας έτσι το δικαίωμα συμμετοχής όλων στον τομέα της άθλησης.

2. Άσκηση στα Κέντρα Ψυχικής Υγείας

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα με συναισθηματικές διαταραχές και κοινωνική δυσπροσαρμογή, ψυχικά νοσήματα, ψυχικές διαταραχές, διαταραχές προσωπικότητας από οποιαδήποτε αιτία. Υλοποιείται σε ψυχιατρεία, σε κέντρα ψυχικής υγείας, σε προσαρμοσμένους αθλητικούς χώρους των Ο.Τ.Α. Οι δραστηριότητες αυτού του προγράμματος δίνουν τη δυνατότητα για προαγωγή και βελτίωση της υγείας, ένταξη ή επανένταξη στο κοινωνικό σύνολο, βελτίωση των χαρακτηριστικών συμπεριφοράς, βαθμιαία επίλυση ψυχοκινητικών προβλημάτων, ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων και επικοινωνίας, ανάπτυξη - αποκατάσταση σωματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων και βεβαίως αναψυχή.

3. Άσκηση στις φυλακές

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα με παραπτωματική συμπεριφορά, ανεξαρτήτως φύλου και ηλικίας και υλοποιείται στις φυλακές και τα αναμορφωτήρια. Λόγω της ιδιαιτερότητάς του, το πρόγραμμα εφαρμόζεται πάντα σε συνεργασία με το ειδικό επιστημονικό προσωπικό των φυλακών ή των αντίστοιχων ιδρυμάτων. Σκοπός είναι η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, έτσι ώστε να μειώνονται οι πιθανότητες εξέγερσής τους. Εκτός

αυτού, τους δίνεται η ευκαιρία να αποκτήσουν ενδιαφέροντα, να αναπτύξουν την σωματική και ψυχική τους υγεία, να βελτιώσουν τα χαρακτηριστικά της συμπεριφοράς τους και να ψυχαγωγηθούν.

4. Άσκηση στα Κέντρα Απεξάρτησης

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα εξαρτημένα από ναρκωτικές ουσίες και αλκοόλ, που βρίσκονται είτε στο στάδιο της πρόληψης, είτε στο στάδιο της θεραπείας, είτε στο στάδιο της επανένταξης και υλοποιείται στα κέντρα απεξάρτησης, στα ψυχιατρεία, σε χώρους άθλησης και κοινωνικής δραστηριότητας των φορέων υποστήριξης. Βασικός στόχος εδώ είναι η δυνατότητα ενασχόλησης των ατόμων με αθλητικές δραστηριότητες για την απόκτηση ψυχολογικής ευφορίας, έτσι ώστε να αποτρέπονται από την τάση για κατάχρηση αλκοόλ και ναρκωτικών ουσιών. Επιπλέον, το πρόγραμμα στοχεύει στη βελτίωση του βιολογικού επιπέδου, στήριξη στη διαδικασία αποκατάστασης, στήριξη στην ένταξη - επανένταξη στο κοινωνικό σύνολο, στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τους και στην καλλιέργεια ψυχικής και σωματικής υγείας.

5. Άθληση παλιννοστούντων

Με τη συνεχή προσέλευση των ομογενών στη χώρα μας δημιουργήθηκε η ανάγκη υλοποίησης ενός εξειδικευμένου προγράμματος για άνδρες και γυναίκες οποιασδήποτε ηλικίας, από όποια χώρα και αν παλιννοστούν. Η εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών γίνεται σε χώρους άθλησης των Ο.Τ.Α., σε οικισμούς των παλιννοστούντων, στα σχολεία, ή στους χώρους δημιουργικής απασχόλησης των συλλόγων των παλιννοστούντων. Εδώ, αποσκοπούμε στην ανάπτυξη των διαπροσωπικών σχέσεων, στην κοινωνική επαφή - κοινωνική δραστηριότητα με το άμεσο-γειτονικό, αλλά και Ελλαδικό πληθυσμιακό περιβάλλον, εναρμόνιση με τις νέες συνθήκες ζωής και διαβίωσης και τέλος επαφή με τον αθλητισμό και δυνατότητα ενασχόλησής τους με τον αγωνιστικό αθλητισμό.

6. Άθληση τσιγγάνων

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε όλες τις ηλικίες, άνδρες και γυναίκες, ή και σε τσιγγάνους ΑμεΑ. Σκοπός είναι η ένταξη των τσιγγάνων στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, η ανάπτυξη των διαπροσωπικών - διαφυλετικών σχέσεων, η πολιτισμική προσέγγιση, η συμμετοχή των τσιγγάνων σε εκδηλώσεις ποιότητας ζωής, έκφρασης και δημιουργίας, αθλητικού και πολιτιστικού περιεχομένου, που διοργανώνουν οι Ο.Τ.Α. και άλλοι κοινωνικοί φορείς, καθώς επίσης η εκμάθηση αθλητικών δεξιοτήτων και συγκεκριμένων αθλημάτων ως διαδικασία εκπαίδευσης και έναυσμα ενασχόλησης και προώθησης στον αγωνιστικό αθλητισμό.

7. Προγράμματα σε σχολικούς χώρους

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά και ενήλικες, υλοποιείται κυρίως σε επιλεγμένους αθλητικούς χώρους κυρίως στις αθλητικών εγκαταστάσεων των σχολικών συγκροτημάτων. Στόχος του προγράμματος είναι η διδασκαλία, η άσκηση και η ενεργός συμμετοχή κατά τον ελεύθερο χρόνο σε ένα ή περισσότερα αθλήματα. Επίσης σκοπός είναι η δημιουργία ενός δυνατού πόλου έλξης της νεολαίας ως μέσο διεξόδου από τα καθημερινά προβλήματα, η προαγωγή των κοινωνικών σχέσεων, η ανάπτυξη της αθλητικής συνείδησης και του «ευ αγωνίζεσθαι» καθώς και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων.

Γ) Καινοτόμα Προγράμματα

Τα προγράμματα αυτά στηρίζονται στη δημιουργικότητα και τη φαντασία των φορέων αλλά και των ίδιων των αθλουμένων. Πρόκειται για μη δομημένα προγράμματα, μικρής ή μεγάλης διάρκειας, που πραγματοποιούνται όλο το χρόνο και απευθύνονται σε άτομα κάθε ηλικίας. Κύριες δραστηριότητές του είναι οι εξής: - πεζοπορίες - ορειβασία - ορεινή ποδηλασία - αναρρίχηση - χειμερινό και θαλάσσιο σκι - αθλητικά φεστιβάλ. Κύριος στόχος του προγράμματος είναι η ψυχαγωγία, η άθληση και η ανάπτυξη νέων αθλητικών δράσεων.

Δ) Πρότυπα Προγράμματα

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα με προβλήματα καρδιοπάθειας, προβλήματα νεφρών, άτομα που πάσχουν από τη νόσο του Αλτςχάιμερ, έγκυες γυναίκες, αλλά και σε άτομα που προσπαθούν να αποκαταστήσουν τη φυσική και ψυχική τους υγεία μετά από ένα ατύχημα. Οι δραστηριότητες του προγράμματος γίνονται πάντα σε συνεργασία με εξειδικευμένο προσωπικό.

Ε) Προγράμματα Μικρής διάρκειας

Τα προγράμματα αυτά υλοποιούνται ανάλογα με τις κλιματολογικές συνθήκες και τη γεωγραφική θέση των Δήμων και εφαρμόζονται κατά τις χειμερινές και καλοκαιρινές περιόδους, σε συγκεκριμένο χρόνο και με συγκεκριμένη διάρκεια. Απευθύνονται σε όλες τις ηλικίες και περιλαμβάνουν δραστηριότητες όπως:

- χιονοδρομίες
- χειμερινό και θαλάσσιο σκι
- ιστιοπλοία
- ναυταθλητισμός
- ορειβασία
- πεζοπορία
- ορειβατική ποδηλασία
- Rafting
- Beach Volley.

5. Δημόσιο συμφέρον και αθλητικοί αγώνες - Δικαίωμα στην ενημέρωση

Ένα πρόβλημα για τα πράγματα του Αθλητισμού σήμερα είναι η τηλεοπτική μετάδοση και αναμετάδοση των αθλητικών αγώνων και γεγονότων και το δικαίωμα των πολιτών για ενημέρωση, πληροφόρηση, ψυχαγωγία και ανάπτυξη αντιλήψεως για τα αθλητικά πράγματα. Το αποκλειστικό δικαίωμα της τηλεοπτικής αναμετάδοσης των αθλητικών γεγονότων σχετίζεται, άμεσα με την πληροφόρηση, η οποία συνίσταται στην μετάδοση πληροφοριών επί ζητημάτων που είναι προϊόντα του λόγου και της τέχνης και ειδήσεις της

καθημερινής ζωής³⁶.

Η αντικειμενικότητα στην ενημέρωση δια της αναμετάδοσης των αθλητικών αγώνων ή αθλητικών γεγονότων δεν σχετίζεται μόνο με τον αριθμητικό ή τον χρονικό χαρακτήρα της αναμετάδοσης, αλλά κυρίως με τον ποιοτικό χαρακτήρα, τον οποίον συνθέτουν οι εικόνες αναμετάδοσης σε σχέση με το χρόνο και την ικανότητα να στερεώσουν αντίληψη στον πολίτη για το συγκεκριμένο πολιτισμικό αθλητικό γεγονός ή τον αθλητικό αγώνα³⁷.

Δια των μέσων της ηλεκτρονικής επικοινωνίας το αθλητικό γεγονός και η αθλητική δράση υφίσταται τη δέουσα κριτική, τον δημόσιο έλεγχο. Ο έλεγχος αυτός ως δημόσιο περί δικαίου αίσθημα στον αθλητισμό συμβάλλει εκτός των άλλων και στην άνοδο της ποιοτικής στάθμης των αθλητικών γεγονότων και του πολιτιστικού επιπέδου των πολιτών, επειδή ο αθλητισμός ενσωματώνει ανθρώπινες ηθικές αξίες οι οποίες εκτός των άλλων προβαλλόμενες εμποδίζουν την επιθετικότητα, τη βία και τα εθνικά συναισθήματα και δημιουργούν πολιτισμό.

Κατά το Ελληνικό Σύνταγμα η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους και έχουν ως σκοπό τους την αντικειμενική με ίσους όρους μετάδοση των πληροφοριών και των ειδήσεων και των προϊόντων λόγου και τέχνης. Επίσης οφείλουν να εξασφαλίζουν την ποιοτική στάθμη των εκπομπών λόγω της κοινωνικής αποστολής για την άνοδο του πολιτιστικού επιπέδου³⁸. Το Σύνταγμα μετά και την τελευταία αναθεώρησή του καθιερώνει πλέον με ρητή διάταξη³⁹ το δικαίωμα της πληροφόρησης, προβλέποντας ότι καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση, όπως νόμος ορίζει κι ότι περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο μόνο εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος ή προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων. Επίσης προβλέπει ότι καθένας έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας κι ότι η διευκόλυνση

³⁶ Δ. Παναγιωτόπουλος (2001), *Αθλητικές Σχέσεις – Ολυμπιακή και Διεθνής Αγωνιστική*, Αντ. Ν. Σάκκουλας: Αθήνα, σελ. 113. Για το καθεστώς των ραδιοτηλεοπτικών μέσων βλ. Α. Γιόκαρης (1996), «Το διεθνές Νομικό Καθεστώς των Ραδιοτηλεπικοινωνιών - Δορυφορικής Τηλεόρασης», στο: *Σειρά Διεθνούς Δικαίου και Εξωτερικής Πολιτικής*, Αντ. Ν. Σάκκουλας: Αθήνα, σελ. 36 επ.

³⁷ Δ. Παναγιωτόπουλος (2001), *Αθλητικές Σχέσεις – Ολυμπιακή και Διεθνής Αγωνιστική*, Αντ. Ν. Σάκκουλας: Αθήνα, σελ. 114.

³⁸ Τα παραπάνω προκύπτουν από το συνδυασμό των άρθρων 15 § 2, 16 § 9 και 5 § 1 του Συντάγματος.

³⁹ Άρθρο 5Α του Συντάγματος.

της πρόσβασης στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και της παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσής τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους, τηρουμένων πάντοτε των εγγυήσεων των άρθρων 9 (περί σεβασμού της κατοικίας και οικογενειακής ζωής), 9Α (περί επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων) και 19 (περί απορρήτου επικοινωνίας) του Συντάγματος.

Πάντως η ελευθερία αντλήσεως πληροφοριών ή ιδεών από κάθε προσιτό μέσο ενημέρωσης εμπεριέχεται στο δικαίωμα της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας⁴⁰, στην ελευθερία της έκφρασης⁴¹ αλλά και στις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ)⁴². Το δικαίωμα πληροφόρησης περιλαμβάνει τόσο το δικαίωμα ειδησεογραφικής ενημέρωσης του κοινού, με πληρότητα, ακρίβεια και ταχύτητα μετάδοσης των πληροφοριών που συνιστούν ειδήσεις όσο και το δικαίωμα στην απρόσκοπτη πρόσβαση στις πηγές πληροφοριών και ειδήσεων και στην ελεύθερη μετάδοση ή δημοσίευσή τους από τα μέσα ενημέρωσης.

Η ελληνική αθλητική νομοθεσία⁴³, ορίζει τις **προϋποθέσεις** ηλεκτρονικής αναμετάδοσης και διανομής αγώνων ως εξής:

«1. Κάθε αθλητικό σωματείο, Τ.Α.Α.⁴⁴ ή Α.Α.Ε.⁴⁵, έχει το δικαίωμα να επιτρέπει έναντι αμοιβής:

α) Τη ραδιοφωνική ή τηλεοπτική μετάδοση ή την αναμετάδοση, με οποιαδήποτε τεχνική μέθοδο ή μέσο, αθλητικών διοργανώσεων, στις οποίες θεωρείται σύμφωνα με τους οικείους κανονισμούς γηπεδούχος.

β) Την εγγραφή ή την αναπαραγωγή των κατά την περίπτωση α' αθλητικών διοργανώσεων ή στιγμιότυπων αυτών, με κάθε μέσο και για οποιονδήποτε υλικό φορέα.

γ) Τη θέση σε κυκλοφορία του υλικού της αναπαραγωγής κατά την περίπτωση β' με μεταβίβαση της κυριότητας, με εκμίσθωση ή με δημόσιο δανεισμό. Οι ειδικά αναγνωρισμένες αθλητικές ομοσπονδίες έχουν τα ίδια

⁴⁰ Άρθρο 5 § 1 του Συντάγματος.

⁴¹ Άρθρο 14 § 1 του Συντάγματος.

⁴² Άρθρο 10 ΕΣΔΑ.

⁴³ Ν. 2725/1999, άρθρο 84.

⁴⁴ Τμήμα Αμειβομένων Αθλητών.

⁴⁵ Αθλητική Ανώνυμη Εταιρεία.

δικαιώματα όσον αφορά τις αθλητικές διοργανώσεις των εθνικών ομάδων και των αγώνων κυπέλλου Ελλάδος.

2. Κάθε γηπεδούχο αθλητικό σωματείο, γηπεδούχος Α.Α.Ε., γηπεδούχο Τ.Α.Α. ή αθλητική ομοσπονδία για αγώνες εθνικών ομάδων και κυπέλλου Ελλάδος δικαιούται να συνάπτει **συμβάσεις παραχώρησης**, με τηλεοπτικούς ή ραδιοφωνικούς σταθμούς, **αποκλειστικών ή μη αδειών εκμετάλλευσης** των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου. **Απαγορεύεται η μεταβίβαση σε τρίτους, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, των δικαιωμάτων που αποκτήθηκαν με αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης, χωρίς την έγγραφη συναίνεση του σωματείου, της Α.Α.Ε., του Τ.Α.Α. ή της ομοσπονδίας.** Οι συμβάσεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου δεσμεύουν το, κατά τους οικείους κανονισμούς, φιλοξενούμενο σωματείο, Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α..

3. Ο ραδιοφωνικός ή τηλεοπτικός σταθμός που αποκτάει δικαιώματα αποκλειστικής μετάδοσης ή αναμετάδοσης σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, **υποχρεούται να παρέχει σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό που λειτουργεί νόμιμα σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2328/1995 (ΦΕΚ 159 Α') και του Ν. 2664/1998 (ΦΕΚ 275 Α'), όπως ισχύουν αυτοί κάθε φορά, μαγνητοσκοπημένα ή μαγνητοφωνημένα στιγμιότυπα, κατ' επιλογή του αιτούντος, διάρκειας μέχρι τριών λεπτών συνολικά, για να χρησιμοποιηθούν στα δελτία ειδήσεων.** Η αναμετάδοση των στιγμιότυπων αυτών περιορίζεται για **κάθε ημέρα διεξαγωγής αγώνων σε τρεις μεταδόσεις των τριών λεπτών η καθεμία επί του συνολικού ημερήσιου προγράμματος, μεταξύ των οποίων μεσολαβεί χρονικό διάστημα τουλάχιστον μιας ώρας.** Σε περίπτωση παραβίασης του προηγούμενου εδαφίου, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης μπορεί να επιβάλει, εκτός από τις προβλεπόμενες στην οικεία νομοθεσία διοικητικές κυρώσεις, την κύρωση του αποκλεισμού από την άσκηση του δικαιώματος αναμετάδοσης στιγμιότυπων για την επόμενη ημέρα διεξαγωγής αγώνων, εφαρμοζόμενης αναλόγως και της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 2644/1998.

4. Οι γηπεδούχοι (Α.Α.Ε., Τ.Α.Α. ή σωματεία) δικαιούνται να μεταβιβάζουν με ειδική **έγγραφη άδεια** στις ενώσεις, στους επαγγελματικούς συνδέσμους ή στις ομοσπονδίες που ανήκουν τη διαχείριση **μέρους ή του συνόλου των**

δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παρ. 1, εφόσον οι τελευταίοι διοργανώνουν κατά περίπτωση το πρωτάθλημα. Η διάρκεια των αδειών αυτών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη. Αν μεταβιβασθεί η πιο πάνω άδεια, σε επαγγελματικό σύνδεσμο ή ομοσπονδία, οι φορείς αυτοί δεν επιτρέπεται να συνάπτουν συμβάσεις διαχείρισης των δικαιωμάτων με διάρκεια μεγαλύτερη των τεσσάρων (4) ετών.

5. Αν έχει συσταθεί στο σωματείο, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, Τ.Α.Α., οι πράξεις διαχείρισης που αναφέρονται στις παρ. 2 έως 4 του παρόντος ασκούνται από την επιτροπή διοίκησης και διαχείρισης του Τ.Α.Α.. Σε κάθε άλλη περίπτωση ασκούνται από το Δ.Σ. του σωματείου.

6. Η άδεια μετάδοσης αθλητικών διοργανώσεων εθνικών ομάδων προτείνεται από τις οικείες ομοσπονδίες κατά προτεραιότητα σε τηλεοπτικούς σταθμούς πανελληνίας εμβέλειας ελεύθερης λήψης. Αν η πρόταση της οικείας ομοσπονδίας δεν γίνει αποδεκτή από κανένα ιδιωτικό ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό πανελληνίας εμβέλειας, ελεύθερης ή μη λήψης, η Ελληνική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση Α.Ε. υποχρεούται να μεταδώσει τον αγώνα, καταβάλλοντας στην ομοσπονδία το σαράντα τοις εκατό (40%) των εσόδων της από τη μετάδοση των διαφημιστικών μηνυμάτων που μεταδίδονται κατά τη διάρκεια του αγώνα, των ημιχρονίων, καθώς και των πέντε πρώτων λεπτών της ώρας (5') που προηγούνται της έναρξης και ακολουθούν τη λήξη του αγώνα.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Πολιτισμού και του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υπουργού, μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου κάθε έτους, καταρτίζεται κατάλογος διεθνών, εθνικών ή τοπικών αθλητικών εκδηλώσεων μείζονος σημασίας για την ελληνική κοινωνία. Για τις εκδηλώσεις αυτές εξασφαλίζεται στο κοινό η δυνατότητα παρακολούθησής τους από τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης μέσω ολικής ή μερικής ζωντανής κάλυψης ή ολικής ή μερικής αναμετάδοσης.

8. Από τις αμοιβές που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου τις οποίες λαμβάνουν αθλητικά ποδοσφαιρικά σωματεία ή ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρείες από την εκμετάλλευση των προαναφερόμενων δικαιωμάτων, η Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία

(Ε.Π.Ο.) λαμβάνει ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) και η Ένωση Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών (Ε.Π.Α.Ε.), αν πρόκειται για αμοιβές Π.Α.Ε., λαμβάνει ποσοστό δύο τοις εκατό (2%). Από τις αντίστοιχες με τις ανωτέρω αμοιβές που λαμβάνουν αθλητικά σωματεία καλαθοσφαίρισης ή καλαθοσφαιρικές ανώνυμες εταιρείες ή ΤΑΚ, η Ελληνική Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης (Ε.Ο.Κ.) λαμβάνει ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) και ο Ε.Σ.Α.Κ.Ε., αν πρόκειται για αμοιβές Κ.Α.Ε. των οποίων οι ομάδες συμμετέχουν στην ΑΙ κατηγορία καλαθοσφαίρισης λαμβάνει ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%).

Τα ποσοστά που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο καταβάλλονται από το ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό απευθείας στους λοιπούς δικαιούχους (Ε.Π.Ο., Ε.Π.Α.Ε., Ε.Ο.Κ., Ε.Σ.Α.Κ.Ε.), ταυτόχρονα με τις καταβολές προς τα σωματεία ή Τ.Α.Α. ή Α.Α.Ε., και σε αντιστοιχία με καθεμία από τις καταβολές. Σε περίπτωση μη καταβολής των προβλεπομένων στην παρούσα παράγραφο, η οικεία διοργανώτρια αρχή μπορεί να απαγορεύσει την είσοδο των συνεργείων του υπόχρεου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού σταθμού στους χώρους διεξαγωγής των αγώνων.

Όλες οι συναλλαγές που αναφέρονται στο παρόν άρθρο διενεργούνται σε καθέναν από τους ανωτέρω δικαιούχους αποκλειστικά μέσω τραπεζικών λογαριασμών με εντολές πληρωμής ή δίγραμμες επιταγές.

Κάθε είδους αντέγγραφα είναι απολύτως άκυρα».

Είναι, λοιπόν, πασιφανές ότι τα μεγάλα αθλητικά γεγονότα προσελκύουν στις μέρες μας ευρύτατο κοινό. Για το λόγο αυτό εμπίπτουν στο πεδίο του δικαιώματος πληροφόρησης του κοινού και των μέσων ενημέρωσης, αφού εκτός από πηγή ψυχαγωγίας αποτελούν και είδηση. Ως εκ τούτου, οι σημαντικοί αθλητικοί αγώνες διαφοροποιούνται από τα άλλα δημόσια θεάματα ως προς τη συνταγματική τους μεταχείριση⁴⁶ και το δικαίωμα πληροφόρησης του κοινού γι' αυτούς προβάλλει εντονότερο και επιτακτικότερο, σε αντίθεση με τα μικρότερης σημασίας και εμβέλειας αθλητικά γεγονότα.

⁴⁶ Δ.Π. Παναγιωτόπουλος (2001), «Το σύστημα μετεγγραφών στην Ελλάδα και η προστασία της προσωπικότητας του αθλητή», σε *ΔιΔικ* 2001, σελ. 301-322.

Η ικανότητα παροχής δικαιωμάτων αναμετάδοσης αγώνων σε ένα γεγονός, είναι σημαντική και γι' αυτό καθίσταται αναγκαία η συμβατική εξασφάλιση. Το συμβόλαιο αναμετάδοσης αθλημάτων δεν εξαρτάται απόλυτα από το δικαίωμα ιδιοκτησίας, αλλά μάλλον από τα δικαιώματα που δημιουργούνται και διέπονται από το συμβόλαιο ανάμεσα στον ιδιοκτήτη των δικαιωμάτων και το σχετικό αναμεταδότη. Αυτοί που κατέχουν τα δικαιώματα (δηλ. τα δικαιώματα πρόσβασης και πνευματικής ιδιοκτησίας) για αναμετάδοση αγώνων ελέγχουν έμμεσα τα αθλήματα του κόσμου⁴⁷.

Τα παραπάνω επιβεβαιώνει οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁴⁸ για την εξασφάλιση του δικαιώματος στην ενημέρωση των πολιτών και τη σύσταση στα κράτη μέλη να νομοθετήσουν σχετικά προκειμένου δέκα σπουδαίοι αθλητικοί αγώνες ετησίως να είναι προσιτοί στο κοινό ανεξαρτήτως δεσμεύσεως αποκλειστικής ηλεκτρονικής αναμετάδοσης⁴⁹.

Η απόκτηση των αποκλειστικών δικαιωμάτων μετάδοσης αθλητικών γεγονότων, ειδικότερα των ποδοσφαιρικών αγώνων, έχει πάρει τα τελευταία χρόνια τεράστιες οικονομικές διαστάσεις στην Ευρώπη, σε αντίθεση με το παρελθόν, όπου τα αθλητικά γεγονότα καλύπτονταν από ελάχιστα επίγεια, κυρίως δημόσια, κανάλια διαφορετικών χωρών. Η ανάπτυξη των καλωδιακών και δορυφορικών συστημάτων κατά την τελευταία τριακονταετία σε συνδυασμό με τη διαδιδόμενη ψηφιακή τεχνολογία είχαν ως αποτέλεσμα να αυξηθούν οι πηγές πληροφόρησης και ψυχαγωγίας και να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός για την κάλυψη αθλητικών γεγονότων. Τα νέα ψηφιακά συνδρομητικά κανάλια προσανατολίζονται περισσότερο στα αθλητικά γεγονότα και στις νέες ταινίες, γιατί διαπιστώνουν ότι αυτά τα αντικείμενα τηλεθέασης αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή εσόδων τους⁵⁰.

⁴⁷ Σύμφωνα με τον Ολυμπιακό Καταστατικό Χάρτη για την πληρέστερη δυνατή πληροφόρηση και την ευρύτερη ακροαματικότητα, όλα τα απαραίτητα μέτρα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες αποφασίζονται από το Εκτελεστικό Συμβούλιο της Δ.Ο.Ε. και εφαρμόζονται από τις Οργανωτικές Επιτροπές Ολυμπιακών Αγώνων, μέσω ειδικής διαπίστευσης εκτός των συμβεβλημένων Ραδιοτηλεοπτικών Οργανισμών.

⁴⁸ Βλ. Οδηγία 91/130/ΕΟΚ.

⁴⁹ Δ. Παναγιωτόπουλος (2001), *Αθλητικές Σχέσεις – Ολυμπιακή και Διεθνής Αγωνιστική*, Αντ. Ν. Σάκουλας: Αθήνα, σελ. 115.

⁵⁰ Συνδρομητικά κανάλια με μεγάλη οικονομική επιφάνεια, όπως για παράδειγμα το γαλλικό Canal Plus, το βρετανικό British Sky Broadcasting (BskyB) και το γερμανικό ISL/Kirch έχουν τα τελευταία χρόνια μεγάλο ανταγωνισμό και έχουν διαθέσει τεράστια ποσά για να αποκτήσουν αποκλειστικά δικαιώματα μετάδοσης σημαντικών και σπουδαίων αθλητικών γεγονότων, ιδίως ποδοσφαιρικών συναντήσεων.

Η Δ.Ο.Ε., αποβλέποντας στη μεγιστοποίηση του κέρδους της από τη μετάδοση των Ολυμπιακών Αγώνων μέσω τηλεόρασης, προσπάθησε να αποκλείσει άλλα μέσα μετάδοσης, και συγκεκριμένα τη μετάδοσή τους μέσω internet. Ειδικότερα, καθυστέρωσε την απευθείας τηλεοπτική μετάδοση των σημαντικών αθλημάτων ή τα μετέδιδε βιντεοσκοπημένα σε άλλες ώρες που υπήρχε μεγαλύτερη τηλεθέαση. Έτσι, το 1996 στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Ατλάντα, δεκάδες χιλιάδες χρήστες του Internet κατέφυγαν σε αθλητικά websites για να αποφύγουν τις πολύωρες καθυστερήσεις της τηλεόρασης. Με την πάροδο του χρόνου και την ανάπτυξη του internet, το κοινό ήταν σε θέση να παρακολουθήσει απευθείας τα σημαντικά αθλητικά γεγονότα από τα websites. Όπως ήταν φυσικό, υπήρξαν μεγάλες διαμαρτυρίες του κοινού αλλά και των ειδησεογραφικών websites λόγω του αποκλεισμού του internet από τη μεγαλύτερη αθλητική διοργάνωση του κόσμου. Παρά ταύτα η Δ.Ο.Ε. δεν επέτρεψε για αρκετά χρόνια (τουλάχιστον μέχρι και τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2012) την αναμετάδοση των αγώνων αυτών μέσω internet.

6. Αθλητική δραστηριότητα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

Ο Αθλητισμός αποτελεί, πέραν των άλλων, έναν σημαντικό θετικό καταλύτη για τον κοινωνικό ιστό κάθε πόλης και ταυτόχρονα ανάχωμα στις κακές επιρροές για τα νέα παιδιά, πεδίο κοινωνικοποίησης για τους ανθρώπους μέσης και τρίτης ηλικίας και άξονα δημιουργίας ψυχολογικής ανάτασης, ψυχικής ισορροπίας και διατήρησης καλής σωματικής υγείας.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην προαγωγή του αθλητισμού, ιδίως του μαζικού, με υποδομές κατάλληλες ώστε να υποκινούν τους δημότες να ενταχθούν στα προγράμματά της. Το έργο υποστήριξης και ανάπτυξης της φυσικής αγωγής και του αθλητισμού πραγματοποιείται μέσω των ειδικών για τον αθλητισμό συστημένων νομικών προσώπων, των Δημοτικών Αθλητικών Οργανισμών (Δ.Α.Ο.) ή Οργανισμών Νεολαίας και Άθλησης (Ο.Ν.Α.) ή άλλων Αθλητικών Οργανισμών, δια των δημοτικών γυμναστηρίων αλλά και με τη συμμετοχή σε εθνικές και διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις (π.χ. Αθήνα Final Four της Euroleague, Θερινά Campus, Sport

Shows, Ράλι Ακρόπολις, Παγκόσμιο Πρωτάθλημα «Τυφλών Σκακιστών», Τουρνουά μίνι βόλει, Γύρος της Αθήνας κ.λπ.).

Οι Δ.Α.Ο. και οι λοιποί Αθλητικοί Οργανισμοί οφείλουν να προβαίνουν σε στρατηγικό σχεδιασμό που να συνοδεύεται από μεσομακροπρόθεσμο προϋπολογισμό και να τεθεί προς έγκριση στο αρμόδιο όργανο διοίκησης, προκειμένου να αρχίσει η υλοποίησή του. Η δημιουργία υποδομών (ποδηλατοδρόμων, πάρκων αναψυχής, ειδικών χώρων αθλητικών εκδηλώσεων), η διοργάνωση τουρνουά ομαδικών αθλημάτων (προώθηση των μη δημοφιλών ή λιγότερο γνωστών αθλημάτων), ενημερωτικών δελτίων σε τοπικούς σταθμούς ή και εντύπων δελτίων στα σπίτια των δημοτών για να ενημερώνονται για τις δράσεις του Δήμου και του αθλητικού τμήματος, είναι μερικά από τα στοιχεία του στρατηγικού σχεδιασμού.

Βασικοί στόχοι της αθλητικής πολιτικής των Αθλητικών Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης⁵¹ συνήθως είναι:

- Βελτίωση της σωματικής, ψυχικής και πνευματικής υγείας των πολιτών.
- Παροχή ίσων ευκαιριών ενασχόλησης με δραστηριότητες σε όλους τους πολίτες.
- Καλλιέργεια αθλητικού χαρακτήρα και συνείδησης.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.
- Αξιοποίηση της τοπικής αθλητικής παράδοσης και σύνδεση με αυτήν.
- Δημιουργία κινήματος εθελοντισμού και σύνδεση με άλλα κινήματα (οικολογικά, υγείας, κλπ.).
- Αξιοποίηση των αθλητικών επιτυχιών σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, προς όφελος των διοικήσεων και των δημοτικών και κοινοτικών αρχόντων.
- Ένταξη του αθλητισμού σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο παροχής πολλαπλών ποιοτικών υπηρεσιών.
- Συμβολή στην ανάπτυξη όλων των εκφράσεων του αθλητισμού (μαζικού, σχολικού, πανεπιστημιακού, ερασιτεχνικού, αγωνιστικού, επαγγελματικού).
- Συμβολή στη βελτίωση του αθλητισμού σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

⁵¹ Γ. Γκανάτσιος (2009), «Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού», ανακοίνωση στο 3^ο Παγκρήτιο Forum Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αθλητισμού, 19-12-2009, Αγ. Νικόλαος, Κρήτη.

-Στήριξη και προώθηση της δραστηριότητας των σωματείων και των συλλόγων.

-Δημιουργική επικοινωνία και διαδημοτική συνεργασία.

-Αξιοποίηση ιδιαίτερων φυσικών πόρων (λίμνες-Βουνά-ποτάμια-θάλασσα).

-Αύξηση της απασχόλησης και μείωση της ανεργίας.

-Τόνωση της τοπικής και περιφερειακής οικονομίας.

-Υποστήριξη και ενίσχυση της αθλητικής τουριστικής ανάπτυξης.

-Προβολή των τοπικών κοινωνιών.

Επομένως ο αθλητικός σκοπός των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης επιτυγχάνεται με το συντονισμό, την εύρυθμη λειτουργία και αποτελεσματική συνεργασία των διαφόρων τμημάτων τους, με σκοπό την υλοποίηση των προγραμμάτων, δράσεων και εκδηλώσεων, και συνακόλουθα τη διάδοση και την αρμονική ανάπτυξη του Αθλητισμού, του Πολιτισμού, των Κοινωνικών δράσεων και Προγραμμάτων και του Εθελοντισμού, ιδιαίτερως στα παιδιά και τους νέους.

7. Γυμναστήρια σωματικής άσκησης για σωματική ευεξία και υγεία

Σύμφωνα με το νόμο⁵², *«Ως Γυμναστήριο νοείται κάθε μονάδα άθλησης σε κλειστό ή ανοικτό χώρο που έχει ως σκοπό την παροχή υπηρεσιών σωματικής άσκησης και άθλησης, ιδίως μέσω της παροχής υπηρεσιών ελεύθερης γυμναστικής, αεροβικής γυμναστικής, αερόβιας προπόνησης με χρήση ηλεκτρονικών μηχανημάτων, προπόνησης με αντιστάσεις, προγραμμάτων ευλυγισίας διαστάσεων, γυμναστικής για παιδιά, υδρογυμναστικής, παθητικής γυμναστικής με χρήση μηχανημάτων, παραδοσιακών χορών, αυτοάμυνας, κολύμβησης».*

Επιπλέον, ο ίδιος νόμος⁵³ αντιδιαστέλλει το «γυμναστήριο» από την «αθλητική σχολή», ορίζοντας ότι *«Ως αθλητική σχολή νοείται κάθε εκπαιδευτική μονάδα που έχει σκοπό την εκμάθηση ή καλλιέργεια αναγνωρισμένου ή μη αθλήματος. Στις διατάξεις του παρόντος εμπίπτουν και οι προσφερόμενες από τα αθλητικά σωματεία υπηρεσίες εκμάθησης αθλημάτων (αθλητικές ακαδημίες) του άρθρου 7 παρ. 2 ν. 2725/1999».*

⁵² Π.Δ. 219/2006, άρθρο 1, παρ. 2 (ΦΕΚ 221 Α'/2006) όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 20 Ν. 3599/2007 (ΦΕΚ 176 Α'/2007) και 14 Ν. 3708/2008 (ΦΕΚ 210 Α'/2008).

⁵³ Π.Δ. 219/2006, άρθρο 1, παρ. 3.

Τα Γυμναστήρια έχουν ως σκοπό⁵⁴ να παρέχουν: 1) Υπηρεσίες ομαδικής και ατομικής σωματικής άσκησης με σκοπό την σωματική ευρωστία, ευεξία και σωματική και ψυχική υγεία δια των μέσων της επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού στον τομέα αυτό καθώς και υπηρεσίες ατομικής και ομαδικής σωματικής άσκησης προς βελτίωση ειδικών ικανοτήτων και τη συντήρηση της ατομικής φυσιολογίας ή τη μεγιστοποίηση των λειτουργικών οργάνων. Προς επίτευξη των ανωτέρω σκοπών παρέχονται υπηρεσίες: ελεύθερης γυμναστικής, αεροβικής γυμναστικής, αερόβιας προπόνησης με χρήση ηλεκτρονικών μηχανημάτων, προπόνησης με αντιστάσεις, προγραμμάτων ευλυγισίας, μυϊκών διατάσεων, κολύμβησης και συναφών σωματικών κινητικών δραστηριοτήτων, προγραμμάτων ανάπτυξης και προαγωγής της αντοχής, δύναμης, ταχύτητας, ευλυγισίας και νευρο-μυοκινητικών δραστηριοτήτων. 2) Υπηρεσίες σωματικής ψυχαγωγίας παιδιών και εκμάθησης παραδοσιακών και μοντέρνων χορών και 3) Υπηρεσίες ειδικής προπονητικής προς επίτευξη αθλητικών επιδόσεων και μεγιστοποίησης της σωματικής απόδοσης αθλητών με ειδικά προγράμματα. Για τον καθένα από τους παραπάνω τομείς παρεχομένων γυμναστικών υπηρεσιών χρησιμοποιείται ειδικό επιστημονικό προσωπικό.

Τα Γυμναστήρια μπορούν να λειτουργούν όλη την εβδομάδα σε συγκεκριμένες ώρες⁵⁵.

Οι προϋποθέσεις λειτουργίας των γυμναστηρίων είναι κατά το νόμο⁵⁶ οι εξής:

«1. Απαγορεύεται η συστέγαση ιδιωτικού γυμναστηρίου ή ιδιωτικής αθλητικής σχολής και αθλητικού σωματείου, αθλητικής ένωσης ή ομοσπονδίας.

2. Επιτρέπεται η συστέγαση γυμναστηρίου ή αθλητικής σχολής με ξενοδοχειακή επιχείρηση, σχολή χορού, επιχείρηση παροχής υπηρεσιών σάουνας, ατμόλουτρου, σολάριουμ, μασάζ, υδρομασάζ, ινστιτούτο αισθητικής, κέντρο διαίτης, εφόσον αυτή διαθέτει την απαιτούμενη από τις οικείες διατάξεις άδεια λειτουργίας.

⁵⁴ Π.Δ. 219/2006, άρθρο 2, παρ. 1.

⁵⁵ Βλ. Π.Δ. 219/2006, άρθρο 2, παρ. 6, σύμφωνα με το οποίο «Τα Γυμναστήρια λειτουργούν τις καθημερινές και το Σάββατο από 06.00 έως 24.00 και την Κυριακή δύνανται να λειτουργούν από 10.00 έως 24.00».

⁵⁶ Π.Δ. 219/2006, άρθρο 3.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου 2, στο καταστατικό του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου το οποίο υποβάλλει αίτηση για άδεια λειτουργίας γυμναστηρίου ή αθλητικής σχολής πρέπει να καθορίζεται ως αποκλειστικός σκοπός το έργο της παροχής υπηρεσιών σωματικής άσκησης και άθλησης ή της εκμάθησης ή καλλιέργειας αναγνωρισμένου ή μη αθλήματος.

4. Κάθε γυμναστήριο ή αθλητική σχολή **στεγάζεται υποχρεωτικώς σε ενιαίο χώρο**. Επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία παραρτημάτων, το κάθε ένα από τα οποία πρέπει να πληροί αυτοτελώς τις προϋποθέσεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος και να διαθέτει τη δική του αυτοτελή άδεια λειτουργίας».

5. Το εκπαιδευτικό προσωπικό γυμναστηρίου ή αθλητικής σχολής πρέπει να διαθέτει κατ' ελάχιστο ορισμένα προσόντα⁵⁷.

Περαιτέρω ο νόμος προβλέπει τις **τεχνικές προδιαγραφές** για τις εγκαταστάσεις του γυμναστηρίου⁵⁸ καθώς και τα **κωλύματα και ασυμβίβαστα** για την απόκτηση της ιδιότητας εκπροσώπου ή διευθυντή ιδιωτικού γυμναστηρίου⁵⁹, ορίζοντας ότι:

«1. **Δεν συμβιβάζεται η ιδιότητα του νόμιμου εκπροσώπου νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, το οποίο ιδρύει γυμναστήριο ή αθλητική σχολή, καθώς και οι ιδιότητες του ιδιοκτήτη ιδιωτικού γυμναστηρίου ή αθλητικής σχολής και του διευθυντή του, προς την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, ή υπαλλήλου Ο.Τ.Α. ή υπαλλήλου ΝΠΔΔ.**

2. Ο νόμιμος εκπρόσωπος νομικού προσώπου το οποίο ιδρύει γυμναστήριο ή αθλητική σχολή ή ο ιδιοκτήτης γυμναστηρίου ή αθλητικής σχολής, καθώς και ο διευθυντής του γυμναστηρίου ή της σχολής δεν επιτρέπεται:

α) να έχει **καταδικαστεί ή παραπεμφθεί σε δίκη με αμετάκλητο βούλευμα για κακούργημα, κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, απιστία**

⁵⁷ Π.Δ. 219/2006, άρθρο 3, παρ. 5, σύμφωνα με το οποίο τα προσόντα αυτά είναι τα εξής: «α) Ο δ/ντής να είναι πτυχιούχος Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ΤΕΦΑΑ) ελληνικού ή ισότιμου αλλοδαπού ΑΕΙ, με τριετή τουλάχιστον εμπειρία στην διαχείριση προγραμμάτων μαζικής ή ατομικής άθλησης ή εκγύμνασης. β) Οι διδάσκοντες, εκπαιδευτές, γυμναστές, προπονητές, να είναι πτυχιούχοι ΤΕΦΑΑ, ελληνικού ή ισότιμου αλλοδαπού ΑΕΙ ή να έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος που έχει χορηγηθεί από τον αρμόδιο κρατικό φορέα. Εάν οι υπηρεσίες που παρέχει το γυμναστήριο ή η αθλητική σχολή απαιτούν ιδιαίτερη εξειδίκευση, το προσωπικό απαιτείται να διαθέτει σχετική βεβαίωση, πιστοποίηση ή δίπλωμα του αρμόδιου κρατικού φορέα. Για τις παρεχόμενες υπηρεσίες που αφορούν σύνταξη και παρακολούθηση διατροφικών προγραμμάτων απαιτείται η πρόσληψη πτυχιούχου διαιτολόγου ή ειδικού διατροφολόγου ή ειδικού αθλητικού επιστήμονα με ειδικότητα στην αθλητική διατροφή».

⁵⁸ Π.Δ. 219/2006, άρθρο 4.

⁵⁹ Π.Δ. 219/2006, άρθρο 5.

δικηγόρου, δωροδοκία, καταπίεση, απιστία σχετική με τη υπηρεσία, παράβαση καθήκοντος, έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, εμπορία, κατοχή και χρήση ναρκωτικών, ακόμα και αν το παράπτωμα έχει παραγραφεί,

β) να έχει, λόγω καταδίκης, στερηθεί των πολιτικών δικαιωμάτων,

γ) να τελεί υπό στερητική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική) ή υπό επικουρική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική) ή υπό συνδυασμό των δύο προηγουμένων, λόγω πνευματικής ή ψυχικής διαταραχής.

δ) να έχει καταδικαστεί για τα ποινικά και πειθαρχικά αδικήματα περί **φαρμακοδιέργειας** σύμφωνα με τα άρθρα 128 Ζ, 128 Η και 128 Θ και 130 ν. 2725/1999, όπως τα τρία πρώτα άρθρα προστέθηκαν αντιστοίχως, με τα άρθρα 58, 59 και 60 του ν. 3057/2002 (Α' 239)».

Τα Γυμναστήρια, σύμφωνα με το νόμο⁶⁰, κατατάσσονται στις εξής **κατηγορίες**:

α) Ολυμπιακά

β) Εθνικά

γ) Δημοτικά

δ) Κοινοτικά και

ε) Σωματειακά

Από τα παραπάνω, τα «Ολυμπιακά» αποτελούν υπηρεσίες της Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων και ήδη Εθνικής Ολυμπιακής Επιτροπής (Ε.Ο.Ε.), τα «Εθνικά» αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) πλήν εκείνων που με Προεδρικό Διάταγμα (εκδιδόμενο με πρόταση του αρμόδιου υπουργού) καθίστανται Υπηρεσίες της ΓΓΑ ή υπηρεσίες Κοινοτήτων, τα Δημοτικά ομοίως αποτελούν Ν.Π.Δ.Δ. και τα «Κοινοτικά» αποτελούν υπηρεσίες των Κοινοτήτων, πλην εκείνων, που με Προεδρικό Διάταγμα (εκδιδόμενο με πρόταση των αρμόδιων υπουργών) καθίστανται Ν.Π.Δ.Δ.⁶¹.

Όσα γυμναστήρια λειτουργούν με τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ. τελούν υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της ΓΓΑ⁶².

Όσον αφορά στα κλειστά γυμναστήρια - αίθουσες γυμναστικής - αίθουσες πολλαπλής χρήσης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι

⁶⁰ Ν. 423/1976, άρθρο 1, παρ. 2.

⁶¹ Ν. 423/1976, άρθρο 1, παρ. 3.

⁶² Ν. 423/1976, άρθρο 1, παρ. 4.

χώροι αυτοί χρησιμοποιούνται κυρίως για το μάθημα της Φυσικής Αγωγής, ενώ δεν επιτρέπεται η μετατροπή τους σε αίθουσες διδασκαλίας και δεν μεταβάλλεται η χρήση τους.

Οι χώροι των γυμναστηρίων προσφέρονται, επιπλέον των ανωτέρω, και για διαφημιστικούς σκοπούς. Ο νόμος⁶³ ρητά καθορίζει τον τρόπο και τα δικαιώματα εκμετάλλευσης των γυμναστηρίων. Ειδικότερα προβλέπει ότι:

«1. Η αθλητική ανώνυμη εταιρεία (Α.Α.Ε.) ή τμήμα αμειβομένων αθλητών (Τ.Α.Α.) ή αθλητικό σωματείο, που έχουν μισθώσει χώρους οποιουδήποτε ολυμπιακού, εθνικού, δημοτικού, κοινοτικού ή σωματειακού γυμναστηρίου ή οποιασδήποτε αθλητικής εγκατάστασης, έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης των πάσης φύσεως διαφημιστικών χώρων του γυμναστηρίου ή της αθλητικής εγκατάστασης στη διάρκεια των επίσημων ή φιλικών αγώνων τους, που μεταδίδονται τηλεοπτικά ή μη, εφόσον θεωρούνται, σύμφωνα με τους οικείους κανονισμούς, γηπεδούχα. 2. Η εκμετάλλευση των διαφημιστικών χώρων των κατά την παρ. 1 του παρόντος γυμναστηρίων ή αθλητικών εγκαταστάσεων περιλαμβάνει όλους τους χώρους που είναι ορατοί από τους θεατές ή από τους τηλεθεατές, σε περιπτώσεις απευθείας ή μαγνητοσκοπημένων τηλεοπτικών μεταδόσεων των αγώνων. Για την παραχώρηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης των διαφημιστικών χώρων και τους όρους αυτής απαιτείται συμφωνία του ιδιοκτήτη ή εκμισθωτή κατά περίπτωση του γυμναστηρίου ή της αθλητικής εγκατάστασης, της γηπεδούχου αθλητικής ανώνυμης εταιρείας ή της ομοσπονδίας ή του σωματείου και του φυσικού ή νομικού προσώπου προς το οποίο γίνεται η παραχώρηση.... 5. Συμβάσεις παραχώρησης σε τρίτους, από τον ιδιοκτήτη ή τον εκμισθωτή, κατά περίπτωση, του γυμναστηρίου ή της αθλητικής εγκατάστασης, των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης διαφημιστικών χώρων κατά τη διάρκεια των αγώνων της μισθώτριας της παρ. 1 του παρόντος δεν έχουν εφαρμογή ως προς τους αγώνες αυτούς. Ο ιδιοκτήτης ή ο εκμισθωτής κατά περίπτωση του γυμναστηρίου ή της αθλητικής εγκατάστασης δεν υποχρεούται με οποιαδήποτε αποζημίωση του τρίτου από την αιτία αυτή».

⁶³ Ν. 2725/1999, άρθρο 56.

8. Προτάσεις για την ανάπτυξη του Αθλητισμού

Θα μπορούσαν να διατυπωθούν οι ακόλουθες προτάσεις με στόχο την ανάπτυξη του Αθλητισμού:

-Αναβάθμιση του σχολικού αθλητισμού. Η διοργάνωση σχολικών πρωταθλημάτων σε τοπικό, επαρχιακό και εθνικό επίπεδο θα βοηθήσει στη δημιουργία αθλητικής συνείδησης και στην ανάδειξη ταλέντων.

-Μαζικοποίηση του αθλητισμού μέσα από την ανάληψη και εκτέλεση προγραμμάτων με θέμα «Αθλητισμός για Όλους».

-Ανάληψη και εκτέλεση προγραμμάτων για τον κοινωνικό αθλητισμό με την ενεργό συμμετοχή των Τοπικών αρχών, που στοχεύει στην δημιουργία μικρών και απλών αθλητικών εγκαταστάσεων σε ενορίες και κοινότητες με δικαίωμα πρόσβασης για όλους τους πολίτες. Στους χώρους αυτούς να υπάρχει επιστημονική υποστήριξη π. χ. γυμναστές.

-Δημιουργία Τμημάτων Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού.

-Αναβάθμιση των Κέντρων Αθλητικών Ερευνών και αξιοποίηση των κονδυλίων έρευνας της ΕΕ.

-Αναγνώριση του ρόλου του τοπικού αθλητικού σωματείου στην ανάπτυξη του αθλητισμού στον τόπο μας και ενίσχυση του ρόλου αυτού μέσα από προγράμματα που θα προωθούν τη συμμετοχή των νέων.

-Αξιοποίηση των σχολικών αθλητικών χώρων, στις ώρες που δεν χρησιμοποιούνται για τις σχολικές ανάγκες.

-Συνεχής επιμόρφωση και εκπαίδευση των αθλητών και στελεχών του αθλητισμού και την υιοθέτηση σύγχρονων προσεγγίσεων και μεθόδων για την ανάπτυξη του αθλητισμού.

-Επεξεργασία πλάνου με την συνεργασία κράτους, πολιτικών κομμάτων, οργανώσεων νεολαίας, αθλητικών σωματείων και όλων των φορέων που ασχολούνται με τον αθλητισμό για την καταπολέμηση του φαινομένου της βίας στα γήπεδα, πλάνο δηλαδή που πρέπει να έχει ως στόχο την πρόληψη και όχι την καταστολή.

-Ενίσχυση των προσπαθειών για αντιμετώπιση του Ντόπινγκ με τη στήριξη και παροχή κάθε βοήθειας στους αρμόδιους εθνικούς φορείς Αντι-Ντόπινγκ.

-Συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την καταπολέμηση του φαινομένου του ρατσισμού στον αθλητισμό.

-Εκδημοκρατισμός και η εξυγίανση του αθλητισμού παραμένουν ως κυρίαρχοι στόχοι, με σκοπό την εξάλειψη αρνητικών φαινομένων στον αθλητισμό.

-Αποκατάσταση της εμπιστοσύνης προς τα αρμόδια σώματα με την εξυγίανση θεσμών και δομών του αθλητισμού, εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση της αθλητικής δικαιοσύνης.